

INFORMACIJA
o kretanju makroekonomskih pokazatelja
za januar/siječanj – maj/svibanj 2022. godine

Sadržaj

Uvod.....	3
1. Realni sektor.....	5
<i>Kretanje industrijske proizvodnje.....</i>	6
<i>Maloprodaja.....</i>	7
<i>Transport.....</i>	7
<i>Tržište rada.....</i>	8
2. Javne finansije.....	11
<i>Indirektni porezi u Bosni i Hercegovini.....</i>	12
<i>Prihodi od direktnih poreza, doprinosa i neporeskih prihoda</i>	13
3. Cijene, monetarni i finansijski sektor.....	15
<i>Cijene.....</i>	15
<i>Monetarni sektor.....</i>	16
<i>Bankarski sektor.....</i>	17
<i>Berze u Bosni i Hercegovini.....</i>	19
4. Vanjski sektor.....	21
<i>Platni bilans.....</i>	21
<i>Vanjskotrgovinska robna razmjena.....</i>	23
5. Strana direktna ulaganja.....	25

Uvod

Vijeće ministara Bosne i Hercegovine je na 79. sjednici održanoj 05.03.2009. godine razmotrilo i usvojilo Prijedlog mjera iz nadležnosti Vijeća ministara Bosne i Hercegovine za ublažavanje uticaja globalne ekonomske krize na privredu Bosne i Hercegovine. Direkcija za ekonomsko planiranje je zadužena da u vezi sa navedenim prati kretanje makroekonomskih pokazatelja i da izvještaj o kretanju mjesečno dostavlja Vijeću ministara.

Direkcija je zadužena da „Informaciju“ dostavlja mjesečno Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine u svrhu praćenja uticaja svjetske ekonomske krize na ekonomiju Bosne i Hercegovine.

„Informacija“ obuhvata kretanje glavnih makroekonomskih pokazatelja u Bosni i Hercegovini za navedeni period. Detaljna pojašnjenja svih oblasti koje su obuhvaćene u ovom dokumentu se mogu naći u Ekonomskim trendovima Bosne i Hercegovine koje publikuje Direkcija, kvartalno - četiri puta godišnje, te redovno dostavlja Vijeću ministara i Parlamentu Bosne i Hercegovine.

* * *

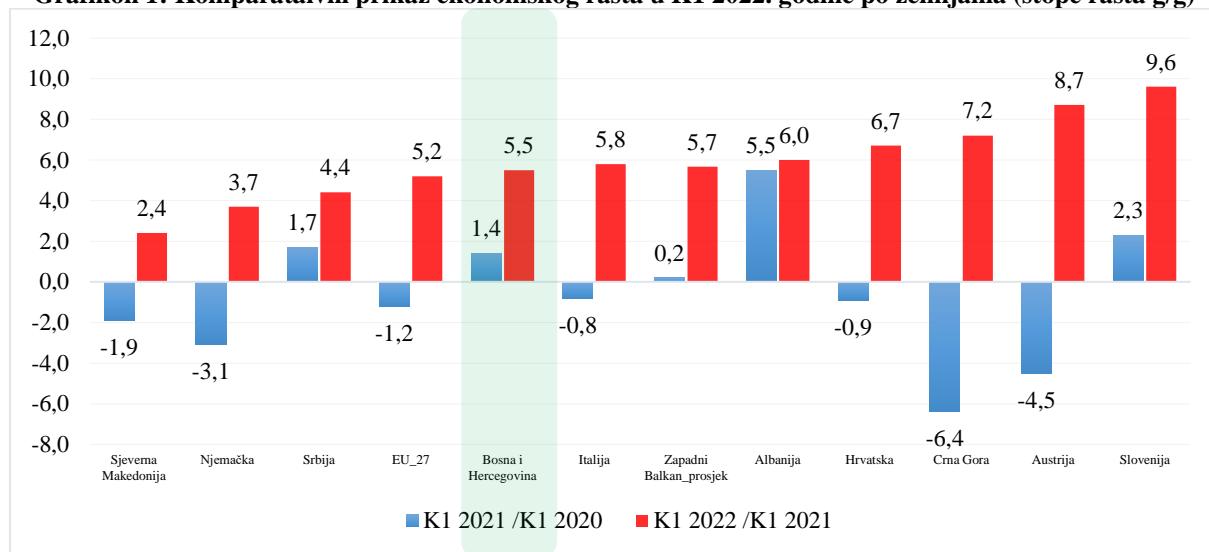
Prema podacima BHAS-a za 2021. godinu (statistika nacionalnih računa, rashodni pristup kvartalne serije) ukazuju da je Bosna i Hercegovina u 2021. godini ostvarila relativno snažan ekonomski rast od preko 7% u odnosu na prethodnu godinu.¹ Međutim, vrijedi istaći da je ova relativno visoka stopa ekonomskog rasta u dobroj mjeri posljedica i niske osnovice (bazni efekt) iz prethodne godine usljed širenja globalne pandemije virusa Covid 19. S druge strane, prema trenutno raspoloživim podacima čini se da je trend rasta ekonomske aktivnosti nastavljen i tokom 2022. godine. Naime, prema trenutno raspoloživim preliminarnim podacima BHAS-a (statistika nacionalnih računa) za K1 2022. godine u Bosni i Hercegovini je registriran ekonomski rast od 5,5% u odnosu na isti period prethodne godine.² Ova relativno visoka stopa ekonomskog rasta posljedica je jačanja kako domaće, tako i izvozne tražnje. Tako je prema podacima Eurostat-a za K1 2022. godine unatoč velikim izazovima kao što su ukrajinska kriza i pojačani inflatorni

¹ Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine, Saopštenje, „Bruto domaći proizvod, rashodni pristup tromjesečni podaci za K4 2021. godine“, 31.03.2022. godine.

² Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine, Saopštenje, „Bruto domaći proizvod, rashodni pristup tromjesečni podaci za K1 2022. godine“, 06.07.2022. godine.

pritisци u zemljama EU zabilježen je ekonomski rast od preko 5%.³ Komparativni prikaz kretanja ekonomskog rasta po zemljama u K1 2022. godine prikazan je na grafikonu ispod:

Grafikon 1: Komparativni prikaz ekonomskog rasta u K1 2022. godine po zemljama (stope rasta g/g)

Izvor: BHAS

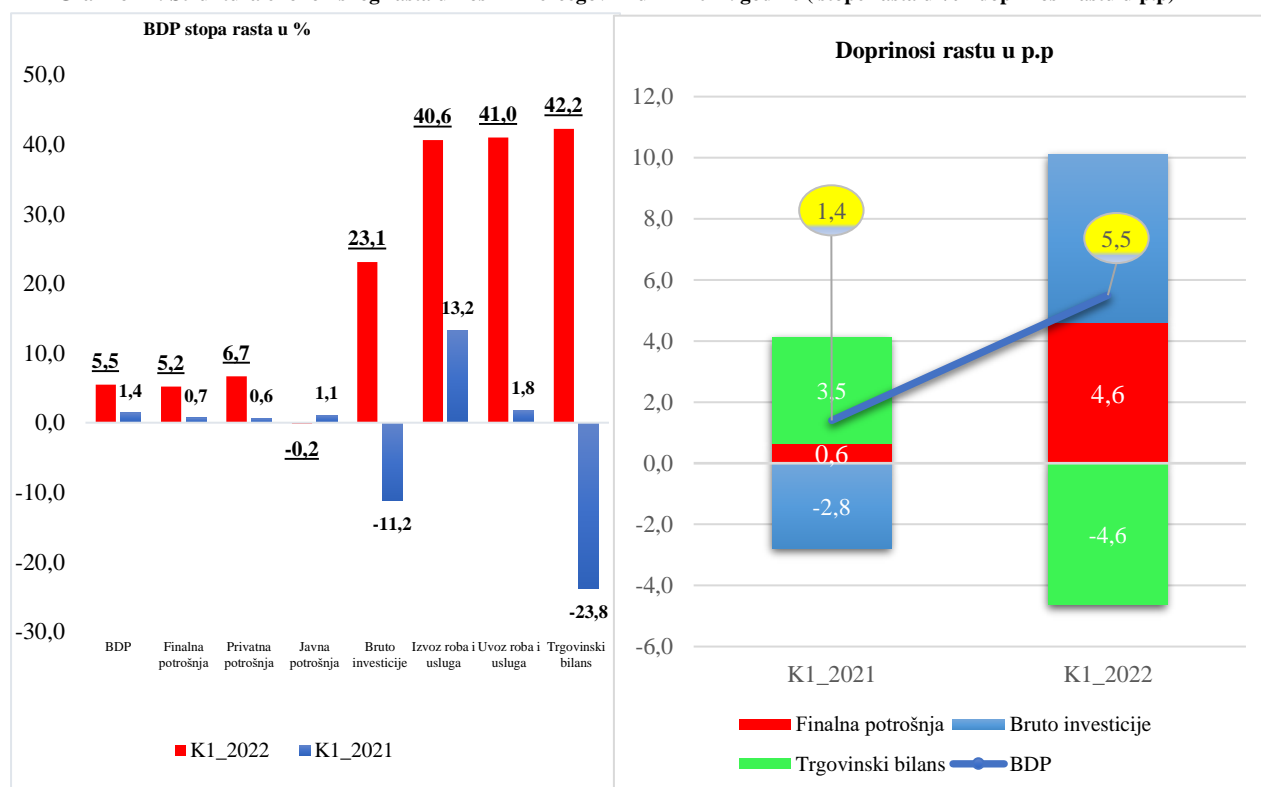
Visok nivo ekonomske aktivnosti u zemljama EU nesumnjivo je imao pozitivne implikacije na ekonomska kretanja kako u regionu tako i u Bosni i Hercegovini u K1 2022. godine. Tako je Bosna i Hercegovina u K1 2022. godine ostvarila stopu ekonomskog rasta od 5,5% što je u rangu regionalnog prosjeka zemalja zapadnog Balkana. Ako se pažljivije posmatra struktura ostvarenog rasta BDP-a može se zaključiti da je privatna potrošnja predstavljala ključno uporište istog. Naime, prema trenutno raspoloživim podacima BHAS-a za K1 2022. godine u Bosni i Hercegovini je došlo do povećanja privatne potrošnje od 6,7% u odnosu na isti period prethodne godine, dok je doprinos iste u ekonomskom rastu iznosio 4,7 p.p. Određeni kratkoročni pokazatelji kako što su porast prometa u okviru maloprodaje, dvocifrena stopa rasta uvoza roba i prihoda po osnovu PDV-a, porast priliva noćavih doznaka građana iz inostranstva i povećan broj zaposlenih lica na indirektnan način ukazuju na rast privatne potrošnje u K1 2022. godine u Bosni i Hercegovini. U kontekstu analize kretanja ekonomskog rasta, a naročito privatne potrošnje u Bosni i Hercegovini u 2022. godini svakako vrijedi istaći da je tokom posmatranog perioda došlo do značajnog rasta cijena. Naime, prema podacima BHAS-a za prvih 5 mjeseci 2022. godine inflacija u Bosni i Hercegovini mjerena indeksom potrošačkih cijena iznosila je 10,6% u odnosu na isti period prethodne godine. S druge strane, javna potrošnja tokom posmatranog perioda je stagnirala tako da je doprinos iste u ekonomskom rastu bio neutralan. Pored povećanja potrošnje, prema podacima is statistike nacionalnih računa BHAS-a u periodu januar-mart 2022 godine u Bosni i Hercegovini je registriran relativno snažan rast bruto investicija od 23% u odnosu na isti period prethodne godine, dok je doprinos istih u ekonomskom rastu iznosio oko 5 p.p. Međutim, iako prilikom interpretacije ovog relativno snažnog rasta investicija tokom K1 2022. godine potrebno je imati u vidu da se u okviru kategorije nalaze i zalihe koje su vrlo vjerovatno imale utjecaj na rast investicija u ovom periodu. Naime, iako podaci iz nacionalnih računa ukazuju na rast investicija određeni kratkoročni pokazatelji kao što je rast izvršenih građevinskih radova od 2%, porast kredita nefinansijskim preduzećima od oko 3% to ne potvrđuju.

Visok nivo ekonomske aktivnosti u zemljama EU (rast BDP preko 5%), pokidani lanci snadbijevanja usljed Covid i ukrajinske krize, snažan rast svjetskih cijena rezultirali su značajnim povećanjem ukupne vanjskotrgovinske razmjene u Bosni i Hercegovini. Tako je u

³ Eurostat, Euroindicators, „Preliminary flash estimate for the first quarter of 2022 „, 52/2022 - 29 April 2022

Bosni i Hercegovini nastavljen trend rasta ukupne vanjskotrgovinske razmjene iz prethodne godine. Prema podacima BHAS-a za K1 2022. godine ukupna vanjskotrgovinska robna razmjena (robe + usluge) uvećana je za oko 3,5 milijardi KM odnosno preko 40%. Izvoz (robe+usluge) iz Bosne i Hercegovine u K1 2022. godine iznosio je preko 4,7 milijardi KM što predstavlja povećanje od 1,4 milijarde KM odnosno preko 40%. S druge strane, u K1 2022. godine uvoz u Bosnu i Hercegovinu je iznosio oko 5,9 milijardi KM što predstavlja povećanje od oko 1,7 milijardi odnosno 41% u odnosu na isti period prethodne godine. Viša osnovica i nešto viša stopa rasta uvoza u odnosu na izvoz rezultirali su povećanjem vanjskotrgovinskog deficita od preko 40%, tako da je doprinos vanjskotrgovinskog bilansa u ekonomskom rastu bio negativan i iznosio je 4,6 p.p. Međutim, prilikom analize kretanja u okviru vanjskotrgovinske robne razmjene sa svijetom vrijedi istaći da je tokom posmatranog perioda došlo do značajnog rasta cijena. Naime, prema podacima IMF-a ukupni indeks svjetskih cijena je uvećan za preko 50%, pri čemu je porast cijena energenata je iznosio za oko 70%, hrane 22%, dok je cijena metala uvećana za 13%.⁴ Pregled strukture ekonomskog rasta u Bosni i Hercegovini u K1 2022. godine prikazan je na grafikonu ispod:

Grafikon 2: Struktura ekonomskog rasta u Bosni i Hercegovini u K1 2022. godine (stope rasta u % i doprinosi rastu u p.p)

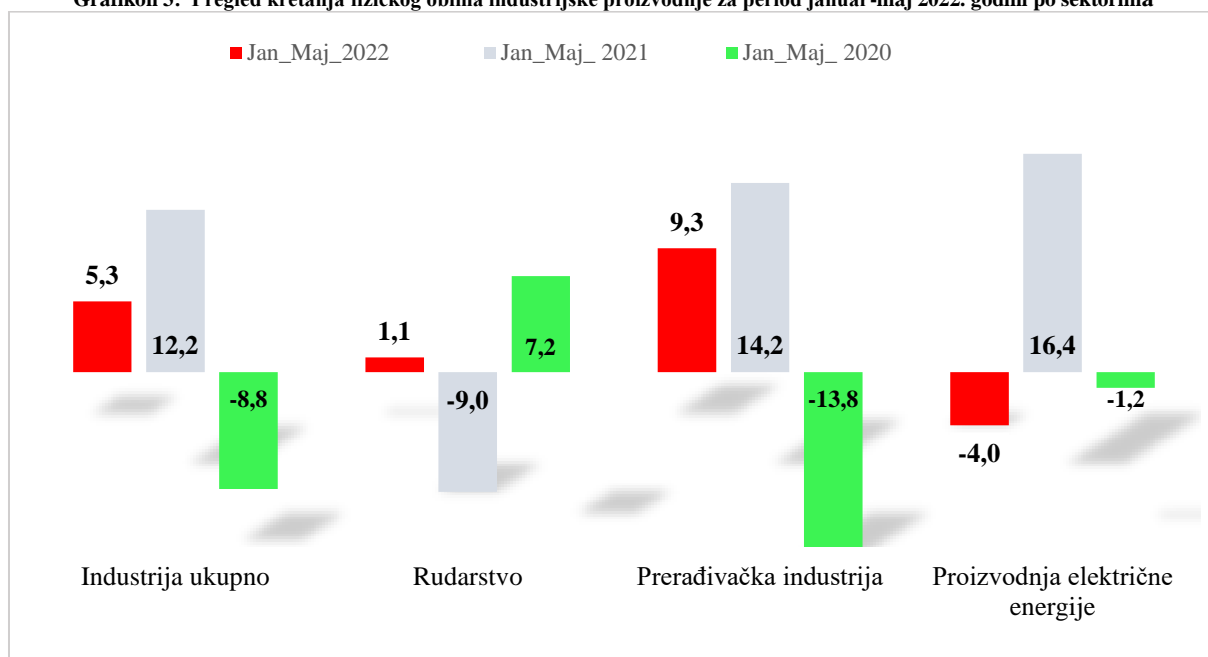
⁴ <https://data.imf.org/?sk=471DDDF8-D8A7-499A-81BA-5B332C01F8B9&sId=1547558078595>

1. Realni sektor

Kretanje industrijske proizvodnje

Tokom prethodne godine došlo je do osjetnijeg ekonomskog oporavka kako u eksternom okruženju tako i u Bosni i Hercegovini. Jačanje ekonomskog rasta u glavnim trgovinskim partnerima pozitivno se odrazilo na izveznu tražnju a samim tim i na proizvodne procese u zemlji što je rezultiralo povećanjem fizičkog obima industrijske proizvodnje od preko 10%.⁵ Trenutno raspoloživi statistički podaci (međunarodni i domaći) za 2022. godinu ukazuju na to da je trend rasta privredne aktivnosti nastavljen. Naime, prema podacima Eurostata za K1 2022. godine u zemljama EU zabilježen je ekonomski rast od 5%, dok je rast fizičkog obima industrijske proizvodnje iznosio oko 3% u odnosu na prethodnu godinu.⁶ Čini se da je sličan trend rasta industrijske proizvodnje u Bosni i Hercegovini nastavljen i u 2022. godini. Naime, prema trenutno raspoloživim preliminarnim podacima BHAS-a za period januar-maj 2022. godine u Bosni i Hercegovini je registriran rast fizičkog obima industrijske proizvodnje od 5,3% u odnosu na isti period prethodne godine. Ovo povećanje proizvodnje ostvareno je ponajviše zahvaljujući povećanju proizvodnje u okviru prerađivačke industrije u Bosni i Hercegovini od 9,3%. S druge strane, u okviru sektora rudarstvo zabilježena je stagnacija proizvodnje sa registriranom stopom rasta od 1,1%, dok je proizvodnja električne energije smanjena za 4% u odnosu na isti period prethodne godine.⁷ Pregled kretanja fizičkog obima industrijske proizvodnje u Bosni i Hercegovini po sektorima u periodu januar-maj 2022. godine prikazan je na grafikonu ispod:

Grafikon 3: Pregled kretanja fizičkog obima industrijske proizvodnje za period januar-maj 2022. godini po sektorima

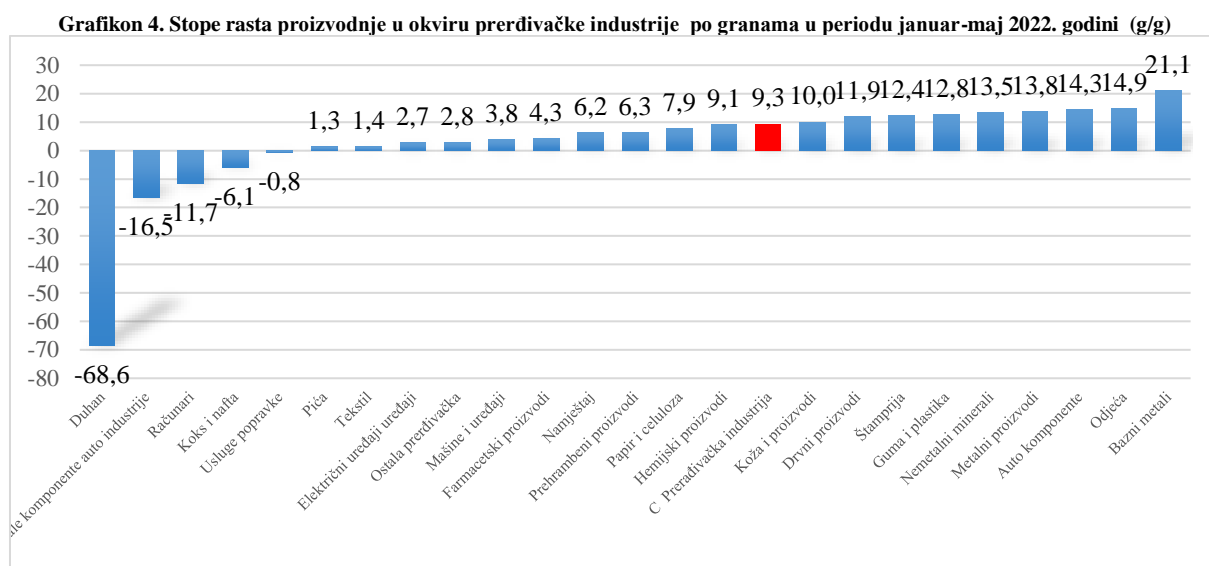
Izvor: BHAS

⁵Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine, Saopštenje, „Indeks obima industrijske proizvodnje u Bosni i Hercegovini za decembar 2021. godine-prethodni podaci“, 26.01.2022. godine.

⁶ Eurostat, Euroindicators, „Industrial Production“, 43/2022, 20 May 2022.

⁷Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine, Saopštenje, „Indeks obima industrijske proizvodnje u Bosni i Hercegovini za maj 2022. godine-prethodni podaci“, 27.06.2022. godine.

Proizvodni procesi u okviru prerađivačke industrije u Bosni i Hercegovini u velikoj mjeri su determinisana kretanjem izvozne tražnje odnosno privredne aktivnosti u glavnim trgovinskim partnerima zemalja EU. U skladu s tim, prilično snažan ekonomski rast u zemljama EU od oko 5% rezultirao je povećanjem fizičkog obima proizvodnje u okviru prerađivačke industrije od 9,3% u odnosu na isti period prethodne godine. Posmatrano po granama najznačajniji rast proizvodnje je ostvaren u okviru tradicionalno izvoznih grana koje svoje proizvode plasiraju na tržišta zemalja EU. Pregled kretanja proizvodnje u okviru prerađivačke industrije po granama u periodu januar-maj 2022. godine prikazan je na grafikonu ispod:

Izvor: BHAS

Maloprodaja

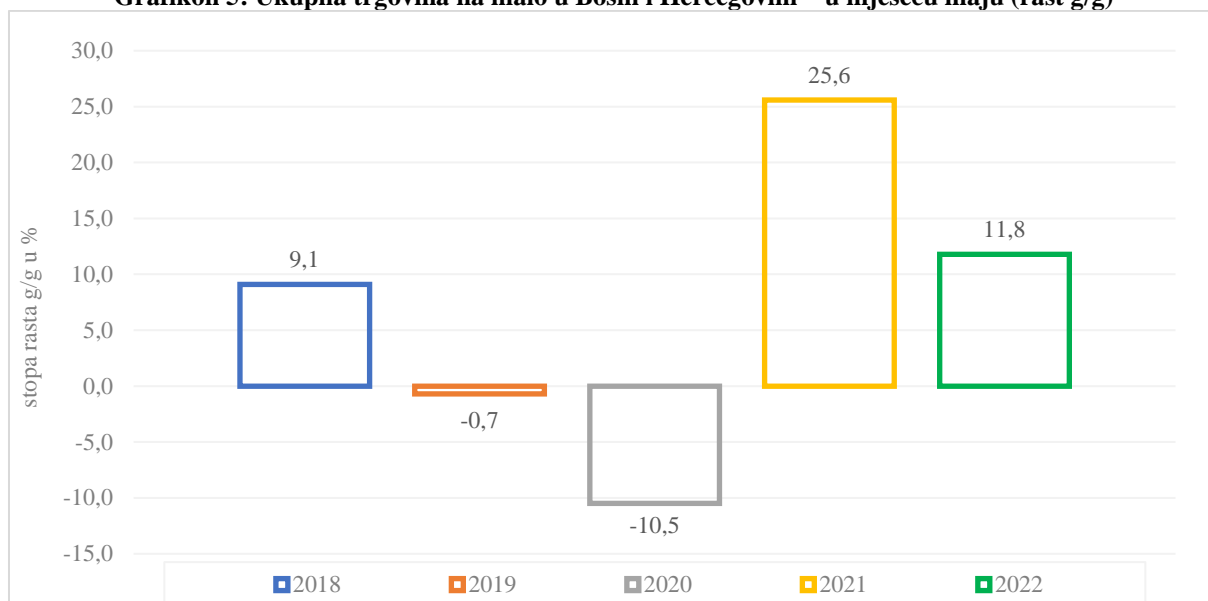
Prema zvaničnim podacima BHAS-a⁸, u periodu januar-maj 2022. godine, zabilježen je realni rast prometa u maloprodaji, u odnosu na isti period prethodne godine od 17,5% (ukupan promet u navedenom periodu iznosio je 5,59 milijardi KM).

Trgovina motornim gorivima u specijaliziranim prodavnicama (dalje u tekstu s.p.), u periodu januar-maj 2022. godine, je realno porasla za 24,2% kao i trgovina na malo osim trgovine motornim gorivima u s.p. koja je ostvarila rast od 15,9%. Povećan promet u navedenom razdoblju (usljed značajnijeg rasta nabavnih i transportnih cijena) vjerovatno se odrazio i na porast nivoa cijena u maloprodaji. Rastu prometa u maloprodaji svjedoči i podatak da je registrovani promet, u periodu januar-maj 2022. godine, kroz fiskalne uređaje u Bosni i Hercegovini, porastao za 23,25% (g/g)

Prema zvaničnim podacima za mjesec maj 2022. godine, realni rast prometa u maloprodaji iznosio je 11,8% (g/g). Trgovina motornim gorivima u s.p., u mjesecu maju 2022. godine je porasla za 16,4% kao i kod ostatka trgovine na malo (kada se izuzme trgovina motornim gorivima u s.p.) gdje je zabilježen rast od 10,6%. Promet registrovan preko fiskalnih uređaja u Bosni i Hercegovini, u mjesecu maju 2022. godine, je viši za 28,6% (g/g).

⁸ Izvor podataka: BHAS, Indeksi prometa trgovine na malo u Bosni i Hercegovini, maj 2022.

Grafikon 5: Ukupna trgovina na malo u Bosni i Hercegovini – u mjesecu maju (rast g/g)

Izvor: BHAS

Promet u trgovini na malo hranom, pićem i duhanskim proizvodima u nespecializiranim prodavnicama (dalje u tekstu n.p.) ostvario je rast od 1% dok je u istovremeno promet u trgovinama na malo hranom, pićem i duhanskim proizvodima u s.p. porastao za 13,5%.

U strukturi trgovine na malo neprehrambenim proizvodima se primjećuje da je najveći rast od 28,1% (rast od 77,4 miliona KM) ostvaren kod trgovine na malo ostalom robom u s.p. Pored navedene kategorije došlo je i do rasta prometa kod trgovine na malo na štandovima i tržnicama za 78%. I kod ostalih kategorija se bilježi povećanje prometa pa je tako trgovina na malo informacijsko komunikacijskom opremom ostvarila rast od 15,4% (g/g), trgovina na malo proizvodima za kulturu i rekreaciju od 11%, trgovina na malo ostalom opremom za domaćinstvo od 4,9% dok je je trgovina na malo izvan prodavnica, štandova i tržnica, u mjesecu maju 2022. godine, porasla za 2,5% (g/g). Nasuprot navednim kategorijama jedino smanjenje, u okviru trgovine na malo neprehrambenim proizvodima, od 1,3% je zabilježeno u okviru trgovine na malo ostalom robom u n.p.

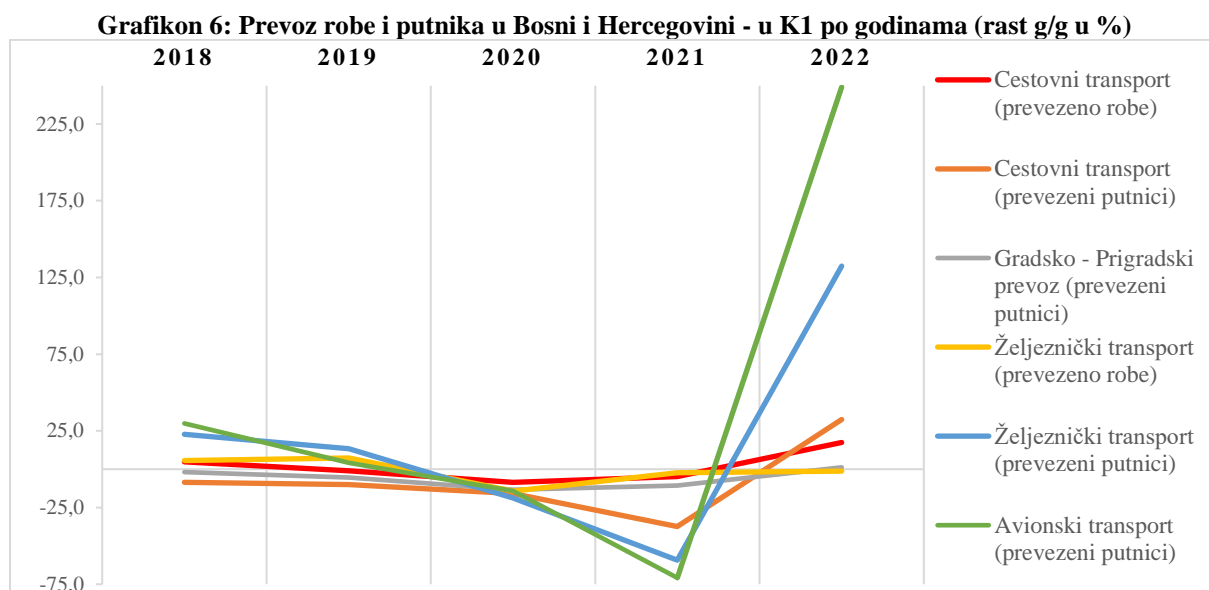
U sklopu trgovine ostalom robom u s.p., u mjesecu maju 2022. godine, je kao i u prethodnom mjesecu nastavljen rast u svim kategorijama. Najvišu stopu rasta je zabilježila kategorija trgovine na malo tekstilom, odjećom, obućom i proizvodima od kože gdje je ostvareni rast iznosio 37,2%. I u trgovini na malo namještajem, opremom za rasvjetu i električnim aparatima za domaćinstvo je također ostvareno povećanje prometa koje je, u mjesecu maju 2022. godine, iznosilo 12,5% (g/g). Do porasta je došlo i kod trgovine na malo sportskom opremom, igrama i igračkama gdje je rast iznosio 11,4%, zatim kod trgovine na malo knjigama, novinama, muzičkim i videozapisima gdje je ostvareno povećanje iznosilo 9,5% kao i kod prometa u apotekama, trgovini na malo medicinskim i kozmetičkim preparatima gdje je promet uvećan za 9%.

Transport

Prema zvaničnim podacima BHAS-a, za K1 2022. godine, došlo je do povećanja cestovnog prevoza roba za 17,4%⁹ (g/g). U isto vrijeme broj prevezenih putnika u cestovnom prevozu je zabilježio porast od 32,4%, dok je prevoz putnika u gradsko-prigradskom prevozu viši za 1,2%. U prometu roba u željezničkom saobraćaju je došlo do smanjenja opsega prevezene robe za

⁹ BHAS, Saopćenja cestovni, željeznički i avionski saobraćaj u K1, juni 2022.godine

1,3% dok je, nasuprot tome, došlo do rasta broja prevezenih putnika u željezničkom saobraćaju za 132,4%. U avio saobraćaju je, u K1 2022. godine, prevoz putnika povećan za 249%.

Izvor: BHAS

U okviru djelatnosti prometa transporta i skladištenja, u K1 2022. godine, je zabilježen nominalan rast od 24,3% (g/g). Kod skladištenja i pomoćnih djelatnosti u prevozu zabilježena stopa rasta iznosila je 41,1%. U oblasti kopnenog prevoza i cjevovodnog transporta, u posmatranom kvartalu, ostvaren je rast prometa od 25,1%, dok je u oblasti poštanskih i kurirskih djelatnosti rast iznosio 5,2%.

Tržište rada

Podaci o broju zaposlenih lica u Bosni i Hercegovini za maj 2022. godine nisu objavljeni od strane BHAS-a u periodu pripreme Informacije, pa se podaci u tekstu odnose na april 2022. godine.

U aprilu 2022. godine broj zaposlenih lica u Bosni i Hercegovini veći je za 2,8% u odnosu na april 2021. godine i iznosio je 843,2¹⁰ hiljada. Najveći doprinos rastu ukupnog broja zaposlenih lica u Bosni i Hercegovini u posmatranom mjesecu prema područjima djelatnosti bio je u oblasti trgovine i prerađivačke industrije. U djelatnosti trgovine na veliko i malo, popravka motornih vozila i motocikala broj zaposlenih lica je uvećan za 6,3% u aprilu 2022. godine (uz doprinos rastu ukupnog broja zaposlenih lica od 1,1 p.p.).¹¹ Uz rast obima proizvodnje u prerađivačkoj industriji (detaljnije u poglavlju o industrijskoj proizvodnji) došlo je do uvećanja broja zaposlenih lica u ovoj djelatnosti od 3,5% uz doprinos rastu ukupnog broja zaposlenih lica od 0,7 p.p. Pored pomenutih djelatnosti značajan doprinos rastu broja zaposlenih lica u Bosni i Hercegovini bio je u području djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane gdje je broj zaposlenih uvećan 6,1% g/g (doprinos rastu 0,3 p.p.)¹² kao i djelatnosti informacija i komunikacija broj zaposlenih uvećan 8,5% g/g (doprinos rastu 0,3 p.p.).

¹⁰ Privremeni podatak. Izvor: BHAS.

¹¹ Ukupan promet trgovine na malo u Bosni i Hercegovini, posmatran u tekućim cijenama, u aprilu 2022. godine ostvario je rast od 29,9% u odnosu na isti mjesec prethodne godine. Posmatrano u stalnim cijenama, ukupan promet trgovine na malo ostvario je rast od 21,5% u odnosu na april 2021. godine. Izvor: BHAS, Poslovne statistike, indeks prometa trgovine na malo u Bosni i Hercegovini.

¹² U periodu januar – mart 2022. turisti su ostvarili 234.535 posjeta, što je više za 61,3 % i 538.806 noćenja, što je više za 56,7% u odnosu na isti period 2021. godine. Izvor: BHAS, Poslovne statistike, turizam.

U maju 2022. godine broj registrovanih nezaposlenih lica se nastavio smanjivati i u odnosu na maj 2021. godine je manji za 9% iznoseći 360,5 hiljada.

Tabela 1: Broj zaposlenih lica i registrovanih nezaposlenih lica u Bosni i Hercegovini

Mjesec	Broj zaposlenih lica u Bosni i Hercegovini	Stopa rasta g/g (u odnosu na isti period prethodne godine)	Broj registrovanih nezaposlenih lica u Bosni i Hercegovini	Stopa rasta g/g (u odnosu na isti period prethodne godine)
I-XII 2021	823.599	1,3%	394.402	-5,0%
I-2022	838.688	3,4%	377.126	-9,1%
II-2022	839.415	3,6%	375.689	-8,5%
III-2022	841.392	3,6%	371.982	-8,5%
I-III 2022	839.832	3,5%	374.932	-8,7%
IV-2022	843.194	2,8%	365.878	-9,0%
V-2022	-	-	360.511	-9,0%

Izvor: BHAS, Agencija za rad i zapošljavanje Bosne i Hercegovine, zavodi za zapošljavanje u Bosni i Hercegovini

Podatak o prosječnoj neto plati za maj 2022. godine nije objavljen u periodu izrade Informacije pa se podaci odnose na april 2022. godine.

U aprilu 2022. godine prosječna neto plata u Bosni i Hercegovini iznosila je 1.083 KM i nominalno je veća za 9,9% u odnosu na april 2021. godine. Međutim, uzimajući u obzir snažan rast cijena u aprilu od 13,2% može se pretpostaviti da je realni rast plata bio negativan.

Prema područjima djelatnosti najveće nominalne stope rasta neto plata u aprilu 2022. godine bile su u području administrativnih i pomoćnih uslužnih djelatnosti (31,5% g/g), djelatnosti pružanja smještaja, te pripreme i usluživanja hrane (23,6% g/g), djelatnosti poslovanja nekretninama (24,2% g/g). Bitno je napomenuti da je u djelatnostima koje zapošljavaju najviše lica u Bosni i Hercegovini (prerađivačka industrija i trgovina na veliko i malo) takođe zabilježen nominalni rast neto plata ali po nešto sporijim stopama rasta u odnosu na prethodno pomenute djelatnosti (15,3% g/g).

Naveća prosječna isplaćena neto plata u Bosni i Hercegovini u aprilu 2022. godine bila je u području finansijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja (1.649 KM), dok je najniža prosječna isplaćena neto plata u području djelatnosti pružanja smještaja, te pripreme i usluživanja hrane (714 KM).

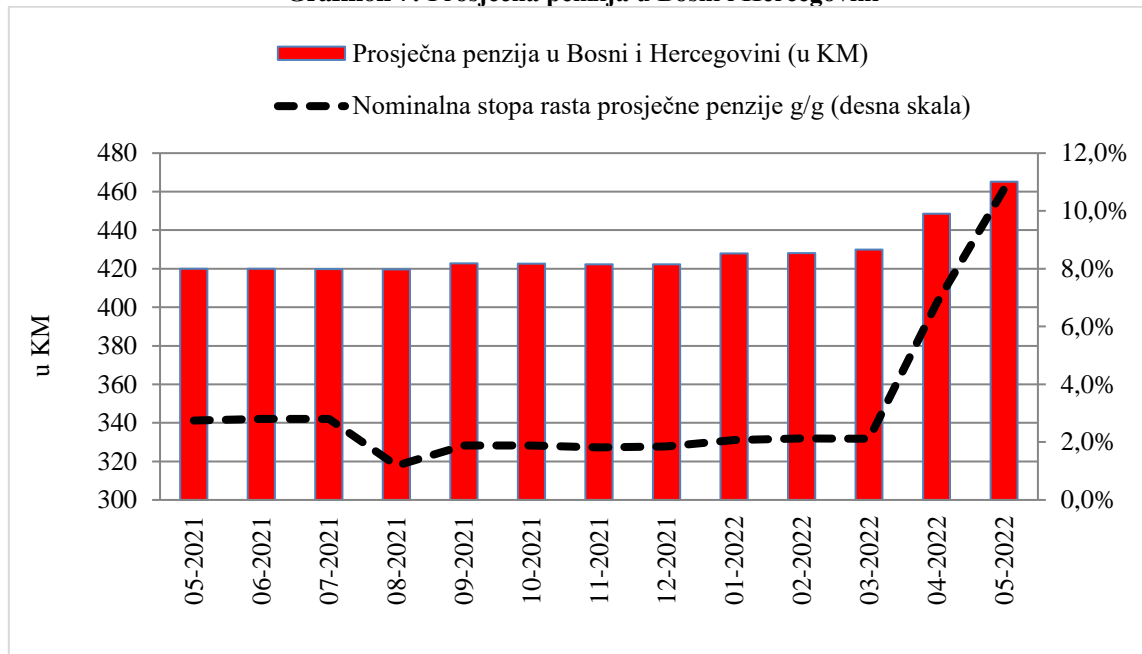
Tabela 2: Prosječna neto plata u Bosni i Hercegovini i stope rasta u odnosu na isti period prethodne godine

	Prosječna neto plata u Bosni i Hercegovini (u KM)	Nominalna stopa rasta prosječne neto plate (g/g)
I-XII 2021	998	4,4%
I-2022	1.043	7,6%
II-2022	1.059	10,2%
III-2022	1.092	10,4%
I-III 2022	1.065	9,4%
IV-2022	1.083	9,9%

Izvor: BHAS

Prosječna penzija u maju 2022. godine uvećana je za 10,8% u odnosu na maj 2021. godine i iznosila je oko 465¹³ KM. Najniža penzija u posmatranom mjesecu u Federaciji Bosne i Hercegovine iznosila je 410,1 KM, dok je u Republici Srpskoj najniža penzija iznosila 242,6 KM za penzijski staž do 15 godina.¹⁴ U maju 2022. godine broj penzionera u Bosni i Hercegovini uvećan je 0,6% u odnosu na maj 2021. godine i iznosio je oko 699,8 hiljada.¹⁵

Grafikon 7: Prosječna penzija u Bosni i Hercegovini

Izvor: Federalni zavod za penzijsko i invalidsko osiguranje, Fond za penzijsko i invalidsko osiguranje Republike Srpske, DEP kalkulacije

2. Javne finansije

U prvih pet mjeseci 2022. godine, pozitivan trend u naplati javnih prihoda. Tokom ovog perioda, u Bosni i Hercegovini ukupno je prikupljeno oko 7,7 milijardi KM javnih prihoda, po osnovu indirektnih poreza i prihoda iz nadležnosti entitetskih poreskih uprava. U poređenju sa istim periodom prethodne godine, javni prihodi su veći za oko 19,6%. U strukturi javnih prihoda dominiraju prihodi entitetskih poreskih uprava sa oko 51%. Glavni razlog rasta prihoda od indirektnih poreza leži u ekonomskoj aktivnosti u zemlji, pozitivnim dešavanjima u sektoru vanjske trgovine, ali i rastu cijena. Na rast prihoda od direktnih poreza i doprinosa uticala su dešavanja na tržištu rada (mjere entitetskih vlada koje su na snazi od početka godine, ali i neke nove mjere koje su donijete kasnije).

¹³ Prosječna penzija u Bosni i Hercegovini je izračunata na osnovu prosječnih mjesečnih penzija ponderisanih udjelom ukupnog broja penzionera u svakom od entiteta u ukupnom broju penzionera. U Republici Srpskoj penzije ostvarene do 31.12.2021. godine svim korisnicima prava usklađuju se od 01.01.2022. godine i povećavaju za 4% (redovno godišnje usklađivanje 3,36% i vanredno povećanje 0,64%). Pored toga, penzije svim korisnicima prava počev od 01. maja 2022. godine vanredno se usklađuju i povećavaju za 10%. Izvor: Fond za penzijsko i invalidsko osiguranje Republike Srpske. Odlukom Upravnog odbora Federalnog zavoda za penzijsko i invalidsko osiguranje o redovnom usklađivanju, penzije za april 2022. godine uvećane su za 7,3%. Pored uvećanih aprilskih penzija, korisnici će primiti i razliku između isplaćene i uvećane penzije za prva tri mjeseca ove godine. Izvor: Federalni zavod za penzijsko i invalidsko osiguranje.

¹⁴ U Republici Srpskoj za penzijski staž 15-20 godina najniža penzija je iznosila 291,08 KM, za penzijski staž 20-30 godina iznosila je 339,60 KM, za penzijski staž 30-40 godina iznosila je 388,15 KM i za penzijski staž 40 i više godina najniža penzija je iznosila 485,19 KM.

¹⁵ Broj penzionera u Bosni i Hercegovini u analizi predstavlja zbir penzionera koji primaju penzije od Federalnog zavoda za penzijsko i invalidsko osiguranje i Fonda za penzijsko i invalidsko osiguranje Republike Srpske bez obzira na mjesto prebivališta (u ili izvan Bosne i Hercegovine).

Indirektni porezi u Bosni i Hercegovini

Od 01.01.2022. na snazi je Odluka o utvrđivanju posebne i minimalne akcize na cigarete i duvan za pušenje za 2022. godinu¹⁶.

Naplaćeni prihodi. Kao i u ranijim periodima posmatrane godine, na rast naplate prihoda od indirektnih poreza značajan uticaj su imali: nastavak trenda rasta ekonomske aktivnosti u zemlji, pozitivna dešavanja u vanjskotrgovinskoj razmjeni, a posebno visoke stope rasta uvoza, bazni efekat iz prethodne godine, porast uvoznih cijena, ali i opšteg nivoa cijena.

U periodu januar-maj 2022. godine, Uprava za indirektno oporezivanje Bosne i Hercegovine (UIO) ukupno je naplatila preko 3,8 milijardi KM bruto prihoda od indirektnih poreza, što je za 23,9% g/g više. Na ovako visoku stopu rasta uticala su dva činioca: bazni efekat iz prošle godine (isti period prethodne godine karakterišu niske stope naplate prihoda usljed još uvijek prisutnog uticaja pandemije) i trend porasta uvoznih cijena, koji je prisutan od polovine prethodne godine. Istovremeno su isplate povrata sa Jedinstvenog računa UIO (dalje u tekstu JR UIO) bile veće za čak 37,6% g/g, što je umanjilo neto efekat naplate. Neto prihodi, u istom periodu, su iznosili oko 3,0 milijarde KM i veći su za 20,6% g/g.

Sve kategorije prihoda iz nadležnosti UIO Bosne i Hercegovine su dale pozitivan doprinos stopi rasta neto prihoda od indirektnih poreza i to: porez na dodatu vrijednost od 14,1 p.p. (u daljem tekstu PDV), prihodi od akciza 3,3 p.p. i prihodi od carina 1,5 p.p..

Tabela 3: Naplata i raspodjela prihoda od indirektnih poreza (rast g/g u % ako nije drugačije naznačeno)

	struktura 2022	jan-apr 2021	jan-maj 2022	mar 2022	apr 2022	maj 2022
Bruto prihodi - prikupljeno	100,0	7,4	23,9	24,4	20,5	32,0
Povrati	17,8	12,8	37,6	47,9	40,4	33,1
Neto prihodi - prikupljeno	82,2	6,2	20,6	18,8	15,9	31,7
<i>PDV</i>	52,4	10,4	22,0	17,1	15,1	43,5
<i>Carine</i>	3,7	15,3	31,5	22,7	20,6	47,6
<i>Akcize</i>	17,5	-5,3	15,9	32,9	19,2	17,0
<i>Putarine</i>	7,9	4,6	3,7	7,1	-11,4	8,0
<i>Ostali prihodi</i>	0,2	17,8	0,1	3,1	-9,6	-4,7
<i>Neusklađeni prihodi</i>	0,4	-5,8	-	-	-	-
Raspoloživo za raspodjelu	100,0	7,1	23,8	24,7	19,0	33,7
Minimalne rezerve	18,3	12,4	36,9	43,8	39,8	32,2
Budžeti	81,7	5,9	20,5	20,2	14,0	34,0
Servisiranje vanjskog duga	9,2	6,6	-3,2	0,6	-4,3	-6,4
<i>Federacija Bosne i Hercegovine</i>	6,2	9,3	-4,4	-0,8	-3,0	-10,2
<i>Republika Srpska</i>	2,9	2,5	-0,7	2,7	-6,4	2,5
<i>Brčko Distrikt</i>	0,1	-22,4	2,1	10,1	52,9	246,8
Raspodjeljeno nakon servisiranja vanjskog duga	72,5	5,8	23,8	23,2	15,9	42,2
<i>Institucije Bosne i Hercegovine</i>	9,5	4,0	0,4	0,4	-4,2	5,4
<i>Federacija Bosne i Hercegovine</i>	38,8	2,8	27,9	26,6	20,0	50,7
<i>Republika Srpska</i>	21,9	12,2	28,1	28,6	17,8	46,0
<i>Brčko Distrikt</i>	2,4	8,3	25,1	26,1	16,9	38,6

Izvor: UIO Bosne i Hercegovine

PDV. Bruto prihodi od PDV-a su i u maju 2022. godine ostvarili značajan rast, što se odrazilo na kumulativ perioda. Na kraju perioda januar - maj, isti su iznosili oko 2,8 milijardi KM, što je za 26,5% više nego u istom periodu 2021. godine. S obzirom da se oko 99% povrata odnosi na povrate po osnovu PDV-a, i da je tokom posmatranog perioda zabilježen snažan rast istih

¹⁶ Odluka o utvrđivanju posebne i minimalne akcize na cigarete i iznos akcize na duvan za pušenje za 2022. godinu („Službeni glasnik BiH“, broj 67/21), a koja se primjenjuje od 01.01.2022. godine. Odlukom je definisano da se od 01.01.2022. godine, na cigarete i duvan za pušenje plaća sljedeća akciza i to :

1. akciza na cigarete - minimalna akciza (proporcionalna+specifična) iznosi 3,33 KM za pakovanje cigareta od 20 komada:
- proporcionalna akciza po stopi od 42% na osnovicu utvrđenu u skladu sa članom 15. stav (1) tačka b) Zakona o akcizama u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik BiH“, br. 49/09, 49/14, 60/14 i 91/17) i
- specifična akciza u iznosu od 82,50 KM za 1.000 komada, odnosno 1,65 KM za pakovanje od 20 komada
2. akciza na duvan za pušenje u iznosu od 133,20 KM po kilogramu.

kao posljedica rasta izvoza, to se direktno odrazilo na neto prihode od PDV-a. Zbog snažnog rasta povrata PDV-a, neto prihodi tokom posljednjih mjeseci usporavaju svoj rast. Neto prihodi po osnovu PDV-a, tokom posmatranog perioda, su iznosili oko 1,9 milijardi KM, čime su ostvarili rast od 22,0% g/g. Prihodi od PDV-a po osnovu uvoza roba uvećani su za oko 37,2% g/g, dok su prihodi naplaćeni iz prometa domaćih roba i usluga rasli 10,6% g/g.

Akcize. U prvih pet mjeseci tekuće godine neto prihodi od akciza su iznosili oko 607 miliona KM, čime je registrovana stopa rasta istih iznosila 15,9% g/g. Prihodi od uvoziha proizvoda su rasli stopom od 22,5% i to zahvaljujući rastu prihoda od akciza na uvozni duvan i duvanske preradevine. Prihodi od akciza na uvozu naftu i naftne preradevine bilježe skromniju stopu rasta (4,3% g/g). Sa druge strane, akcize na domaće proizvode su smanjene za oko 76,3% g/g. Razlog za njihovo smanjenje leži u značajnom smanjenju prihoda od akciza na domaći duvan i duvanske preradevine. Potrošnja domaćih i uvoznih cigareta (prihodi od akciza), iskazana kroz broj izdatih akciznih markica pokazuje da nije bilo potrošnje domaćih cigareta. Sa druge strane, podaci o izdatim uvoznim akciznim markicama u istom periodu pokazuju rast potrošnje uvoznih cigareta.

Putarine. Ukupno naplaćeni prihodi od putarina u periodu januar - maj 2022. godine iznosili su oko 248 miliona KM. U poređenju sa istim periodom prethodne godine isti su veći za 3,7% g/g. Rast je zabilježen kod prihoda od putarina na uvozne proizvode (nafta i naftne preradevine), dok je smanjenje zabilježeno kod putarina na domaće proizvode.

Carine. Neto prihodi od carinskih dažbina za prvih pet mjeseci 2022. godine su iznosili oko 155 miliona KM. U poređenju sa istim periodom prethodne godine veći su za oko 31,5%. Visoka stopa rasta u prihoda od carina dijelom je posljedica niske osnovice iz prethodne godine, ali se može povezati i sa rastom cijena proizvoda na inostranim tržištima koji se uvoze u Bosnu i Hercegovinu (energenti, sirovine, hrana i druge robe).

Raspoređeni prihodi. Tokom posmatranog perioda tekuće godine, ukupni prihodi raspoloživi za raspodjelu su iznosili oko 3,8 milijardi KM. Nakon izdvajanja sredstava za izgradnju autoputeva i izgradnju i rekonstrukciju drugih puteva u Bosni i Hercegovini u iznosu od oko 155,3 miliona KM, minimalne rezerve u iznosu od oko 818,7 miliona KM i sredstava za finansiranje institucija Bosne i Hercegovine u iznosu od oko 317,4 miliona KM, UIO Bosne i Hercegovine, je izvršila raspored preostalih sredstava u iznosu od oko 2,5 milijarde KM krajnjim korisnicima prema važećim koeficijentima¹⁷. Od tog iznosa Federaciji Bosne i Hercegovine je doznačeno ukupno oko 1,6 milijardi KM (za servis vanjskog duga oko 197 miliona KM), Republici Srpskoj oko 860,5 miliona KM (za servis vanjskog duga oko 93 miliona KM) i Brčko Distriktu oko 89,6 miliona KM (za servis vanjskog duga 3,6 miliona KM). U poređenju sa istim periodom prethodne godine raspoređena sredstva sa jedinstvenog računa UIO za servis vanjskog duga su manja za 3,2%, dok su raspoređena sredstva krajnjim korisnicima, nakon servisiranja obaveza vanjskog duga veća za 23,8%.

Prihodi od direktnih poreza, doprinosa i neporeskih prihoda

U cilju povećanja plata zaposlenih i podizanja njihovog životnog standarda, entitetske vlade su donijele određene mjere koje su se počele primjenjivati sa početkom tekuće godine. Navedene mjere već su dale određene pozitivne rezultate u naplati prihoda poreskih uprava, tokom posmatranog perioda. I tokom maja mjeseca Vlada Republike Srpske donijela je nekoliko

¹⁷ Odlukom Upravnog odbora UIO Bosne i Hercegovine, broj: 02-17-24/22 od 22.03.2022. godine, utvrđeni su privremeni koeficijenti raspodjele sredstava sa Jedinstvenog računa za period april-jun 2022. godine, i isti iznose: FBiH 63,01%, RS 33,44% i Brčko Distrikt BiH 3,55%.

odluka, a u cilju doprinosa privrednom rastu, povećanju plata radnika, kao i poboljšanju ekonomsko-socijalnog položaja zaposlenih. Jedna od njih jeste odluka o povećanju minimalne plata na 650 KM umjesto 590 KM¹⁸.

Entitetske poreske uprave su tokom posmatranog perioda 2022. godine, ukupno prikupile oko 3,9 milijarde KM javnih prihoda, iz svojih nadležnosti. Navedeni prihodi su ostvarili rast od 15,7% u poređenju sa istim periodom 2021. godine. Detalji slijede u tabeli ispod.

Tabela 4: Prihodi od direktnih poreza, doprinosa, taksi, naknada i kazni u periodu januar-maj

Naziv prihoda	Federacija Bosne i Hercegovine			Republika Srpska			Bosna i Hercegovina		
	miliona KM		rast u %	miliona KM		rast u %	miliona KM		rast u %
	2021	2022		2021	2022		2021	2022	
Direktni porezi	419,7	571,5	36,2	226,1	319,0	41,1	645,7	890,5	37,9
<i>Porez na dohodak</i>	188,9	227,4	20,4	90,7	103,2	13,8	279,6	330,6	18,2
<i>Porez na dobit</i>	183,5	285,6	55,6	121,9	200,9	64,8	305,4	486,5	59,3
<i>Porezi građana</i>	47,0	58,4	24,2	13,5	14,9	10,2	60,5	73,3	21,1
<i>Ostali porezi</i>	0,2	0,2	-24,8	0,0	0,0	-	0,2	0,2	-24,8
Takse, kazne i naknade	302,7	329,3	8,8	186,1	196,5	5,6	488,8	525,8	7,6
Doprinosi	1.538,1	1.734,3	12,8	709,9	762,7	7,4	2.248,0	2.497,0	11,1
<i>Penzijско/invalidско осигурање</i>	859,1	972,3	13,2	403,8	454,3	12,5	1.262,9	1.426,6	13,0
<i>Zdravstvo osiguranje</i>	608,1	682,6	12,2	256,9	253,2	-1,5	865,0	935,7	8,2
<i>Zavod za zapošljavanje</i>	70,9	79,5	12,1	12,6	14,2	12,6	83,5	93,6	12,2
<i>Dječija zaštita</i>	0,0	0,0	-	34,1	38,2	12,0	34,1	38,2	12,0
<i>Zapošljavanje invalida</i>	0,0	0,0	-	2,5	2,8	14,5	2,5	2,8	14,5
Ostali prihodi	0,1	0,2	20,0	0,0	0,2	-	0,1	0,3	-
UKUPNO	2.260,6	2.635,3	16,6	1.122,1	1.278,3	13,9	3.382,7	3.913,7	15,7

Izvor: entitetske poreske uprave

Socijalni doprinosi. Ukupno prikupljeni prihodi po osnovu socijalnih doprinosa, u periodu januar-maj 2022. godine, su iznosili oko 2,5 milijarde KM, čime su u poređenju sa istim periodom prethodne godine ostvarili rast od 11,1%. Sve pojedinačne kategorije prihoda od doprinosa bilježe pozitivne stope rasta, što se može vidjeti iz tabele iznad. Dominantna kategorija ovih prihoda jesu prihodi od doprinosa za penzijsko i invalidsko osiguranje (PIO), koji su zabilježili stopu rasta od oko 13,0% g/g.

Direktni porezi. Prihodi po ovom osnovu na nivou Bosne i Hercegovine, tokom posmatranog perioda, su ostvarili povećanje od oko 37,8% u poređenju sa istim periodom 2021. godine. U posmatranom periodu po osnovu direktnih poreza ukupno je naplaćeno oko 890,5 miliona KM. U strukturi navedenih prihoda dominiraju prihodi od poreza na dobit. Prihodi od poreza na dobit su značajno uvećani (59,3% g/g), posebno posljednja tri mjeseca¹⁹. Međutim, nominalno posmatrano uvećanje iznosi 181,1 milion KM. Na spomenuti rast uticali su ostvareni prihodi od poreza na dobit banaka, pravnih lica iz oblasti elektroprivrede, pošte i telekomunikacija, kao i organizovanja igara na sreću. Na visoku stopu rasta ovih prihoda svakako je uticao i bazni efekat iz prethodne godine (negativne i niske stope rasta zbog uticaja pandemije). Prihodi od poreza na dohodak bilježe stopu rasta od oko 18,2% g/g, kao rezultat rasta prihoda od poreza na dohodak na lična primanja, kao i obavljanja samostalne djelatnosti.

Takse, kazne i naknade. Po osnovu različitih taksi, naknada i kazni, tokom posmatranog perioda 2022. godine, ukupno je naplaćeno oko 525,8 miliona KM, što je za 7,6% više nego u istom

¹⁸ <https://poreskaupravors.org/wp-content/uploads/2022/05/Odluka-o-izmjeni-Odluke-o-najnižoj-plati-u-RS-za-2022.pdf>

¹⁹ Prijava poreza na dobit za prethodnu godinu pravna lica su u obavezi podnijeti do 31.03.2022. Porez na dobit obračunava se i plaća u skladu sa Zakonom o porezu na dobit.

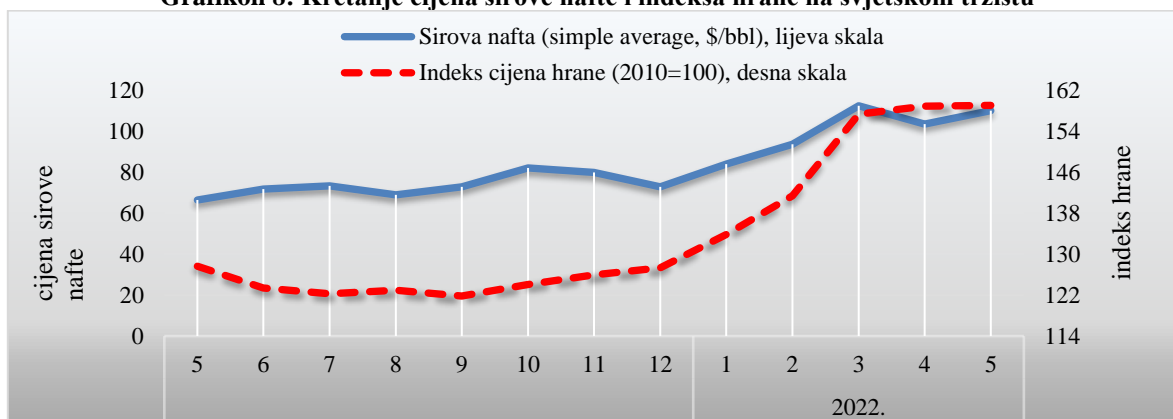
periodu prethodne godine. Na rast prihoda u kategoriji taksi najviše uticaja je imalo povećanje naplate različitih administrativnih, komunalnih i boravišnih taksi. U kategoriji naknada najveći pozitivan doprinos rastu ove kategorije prihoda dali su rast prihoda od naknada za priređivanje igara na sreću, naknada za korišćenje šuma i šumskih sirovina, naknada za korišćenje mineralnih sirovina i različitih naknada za vode.

3. Cijene, monetarni i finansijski sektor

Cijene

Rast cijena na globalnom tržištu nastavljen je u maju 2022. godine. Cijena sirove nafte u posmatranom mjesecu prema podacima Svjetske banke bila je viša u odnosu na prethodni mjesec za 6,5% i dostigla je 110,1 \$/barelu. U odnosu na maj 2021. godine cijena sirove nafte bila je veća oko 43,7 \$ odnosno 65,8% g/g. Indeks cijena hrane u maju 2022. godine takođe se nastavio uvećavati i u poređenju sa majom 2021. godine bio je veći za 24,6% g/g. Rast cijena hrane i nafte značajno je uvećao ukupan rast cijena. Inflacija u EU 27 prema podacima Eurostata u maju 2022. godine je iznosila 8,8% g/g odnosno u periodu I-V 2022. godine 7,3% g/g.

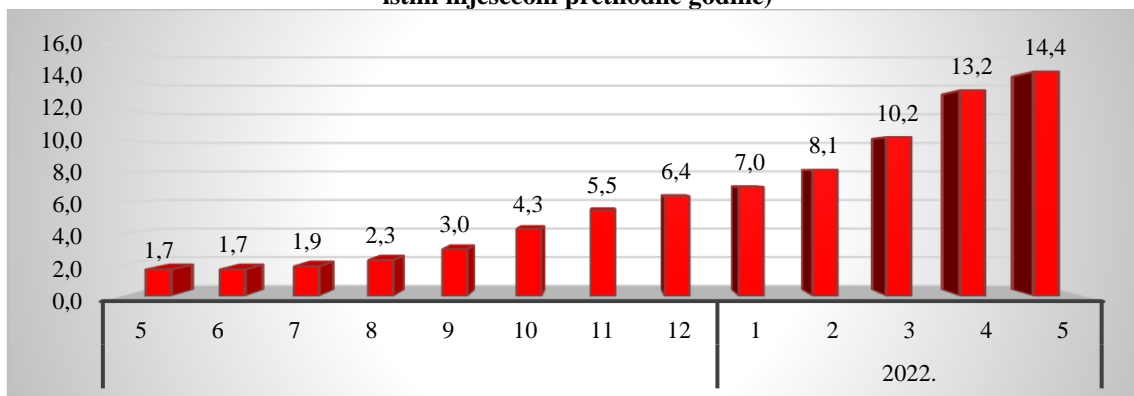
Grafikon 8: Kretanje cijena sirove nafte i indeksa hrane na svjetskom tržištu

Izvor: Svjetska banka

U Bosni i Hercegovini u maju 2022. godine registrovana je inflacija od 14,4% u odnosu na isti mjesec prethodne godine. U prosjeku perioda I-V 2022. godine inflacija je iznosila 10,6% u poređenju sa I-V 2021. godine. Iako je rast cijena registrovan u svim odjeljcima CPI indeksa (osim odjeće i obuće) najznačajniji doprinos je bio kroz rast cijena u odjeljcima hrane i bezalkoholnih pića, prevoza te stanovanja, vode, el. energije, plina i drugih energenata.

Grafikon 9: Kretanje inflacije u Bosni i Hercegovini po mjesecima u 2021. i 2022. godini (poređenje sa istim mjesecom prethodne godine)

Izvor: BHAS

U odjeljku prevoza cijene su bile više za 22,7% u periodu I-V 2022/I-V 2021 na šta su dominantno uticale cijene sirove nafte i naftnih derivata. Cijene u odjeljku hrane i bezalkoholnih pića su uvećane za 16,7% u periodu I-V 2022/I-V 2021, na šta su veliki uticaj imale cijene hrane uz poskupljenje hljeba i žitarica, mesa, mlijeka, jaja, ulja i masnoća, voća, povrća itd. U okviru odjeljka stanovanja, vode, el. energije, plina i drugih energenata cijene su uvećane za 8,5% u posmatranom periodu. Rast cijena plina, tečnih i čvrstih goriva, najamnina za stanovanje, vodosnabdijevanja, održavanja i popravke stana imali su doprinos uvećanju inflacije u ovom odjeljku.

Jedini odjeljak koji je registrovao smanjenje cijena jeste odjeća i obuća gdje su cijene bile niže za 6% g/g. Kretanje cijena prema odjeljcima indeksa potrošačkih cijena predstavljeno je u tabeli ispod.

Tabela 5: Indeks potrošačkih cijena u Bosni i Hercegovini

Odjeljak	I 2022	II 2022	III 2022	IV 2022	V 2022	I-V 2022
	I 2021	II 2021	III 2021	IV 2021	V 2021	I-V 2021
00 Ukupan indeks	107,0	108,1	110,2	113,2	114,4	110,6
01 Hrana i bezalkoholna pića	111,9	113,3	114,8	120,6	122,7	116,7
02 Alkoholna pića i duvan	100,5	100,5	100,7	100,6	100,6	100,6
03 Odjeća i obuća	92,4	92,9	94,5	95,2	95,0	94,0
04 Stanovanje, voda, el. energija, plin i dr. energenti	106,1	107,0	108,3	109,9	111,3	108,5
05 Namještaj, kućni uređaji i redovno održavanje kuće	103,5	105,1	106,3	106,8	108,1	106,0
06 Zdravstvo	100,9	101,1	101,0	101,1	101,3	101,1
07 Prevoz	113,7	115,4	124,5	128,9	130,3	122,7
08 Komunikacije	100,2	100,3	100,3	100,8	100,8	100,5
09 Rekreacija i kultura	104,1	104,6	105,2	106,1	106,3	105,3
10 Obrazovanje	100,2	100,3	100,5	100,5	100,7	100,4
11 Restorani i hoteli	104,5	105,0	106,9	107,8	108,6	106,5
12 Ostala dobra i usluge	102,3	103,2	103,7	104,5	105,2	103,8

Izvor: BHAS

Monetarni sektor

Ukupna novčana masa²⁰ (M2) iznosila je na kraju svibnja 2022.godine 31,3 mlrd. KM što je povećanje od 6,9%. Ovaj rast vođen je rastom transakcijskog novca (M1) sa stopom od 14,4% g/g dok je kvazi novac (QM) umanjen za 2% g/g. U skladu s tim najveće doprinose ukupnom rastu M2 imale su sastavnice transakcijskog novca, prenosivi depoziti u domaćoj valuti²¹ (5,6 p.p.) i gotovina izvan banaka²² (2,3 p.p.). U okviru QM pozitivan doprinos rastu novčane mase imala je sastavnica prenosivi depoziti u inozemnoj valuti sa 0,9 p.p. Najveći udjel imali su prenosivi depoziti u domaćoj valuti sa 39,4%, zatim ostali depoziti u inozemnoj valuti sa 22,2% te gotovina izvan banaka sa udjelom od 18,7%.

²⁰ Monetarni agregat M1 čine gotovina izvan banaka i prenosivi depoziti u domaćoj valuti svih domaćih sektora (osim depozita centralne vlade). Monetarni agregat QM obuhvata ostale depozite u domaćoj valuti, prenosive i ostale depozite u stranoj valuti svih domaćih sektora (osim depozita centralne vlade). Novčanu masu M2 čine monetarni agregati, novac M1 i kvazi-novac QM.

²¹ Prenosivi i ostali depoziti drugih domaćih sektora u domaćoj i inozemnoj valuti predstavljaju obveze banaka prema nesredišnjoj vladi (kantona i općina), nefinancijskim javnim poduzećima, nefinancijskim privatnim poduzećima, ostalim financijskim institucijama i ostalim domaćim sektorima (stanovništvu, neprofitnim institucijama i ostalim neklasificiranim sektorima).

²² Gotovina izvan banaka predstavlja gotov novac u optjecaju izvan središnje banke (monetarnih vlasti) i gotov novac izvan komercijalnih banaka.

Tabela 6: Monetarni agregati u svibnju 2022.godine i stope rasta V 2022/V 2021

	Gotovina izvan banaka	Prenosivi depoziti u domaćoj valuti	Transakcijski novac (M1)	Ostali depoziti u domaćoj valuti	Prenosivi depoziti u inozemnoj valuti	Ostali depoziti u inozemnoj valuti	Kvazi novac (QM)	Ukupna novčana masa (M2)
Opis	1	2	3=1+2	4	5	6	7=4+5+6	8=3+7
Stanje u mil. KM	5.854,6	12.363,9	18.218,5	2.857,4	3.320,8	6.965,5	13.143,8	31.362,3
Stopa rasta g/g	12,8%	15,2%	14,4%	-5,1%	8,4%	-5,1%	-2,0%	6,9%

Izvor: CBBiH

Pričuvni novac (M0) ostvario je rast od 13,5% g/g i iznos od 14,2 mlrd. KM. Najveći doprinos rastu imala je sastavnica gotovina izvan monetarnih vlasti sa 6,9 p.p. zatim slijede depoziti banaka kod monetarnih vlasti sa 5,9 p.p. dok su prenosivi depoziti drugih domaćih sektora kod monetarnih vlasti ostvarile doprinos od 0,8 p.p. Najveće učešće u pričuvnom novcu sa 51,1% imala je gotovina izvan banaka, 46,4% depoziti banaka kod monetarnih vlasti i 2,5% udjela prenosivi depoziti drugih domaćih sektora kod monetarnih vlasti.

Tabela 7: Pričuvni novac u svibnju 2022.godine i stope rasta V 2022/V 2021

	Gotovina izvan monetarnih vlasti	Depoziti banaka kod monetarnih vlasti	Prenosivi depoziti drugih domaćih sektora kod monetarnih vlasti	Pričuvni novac (M0)
Opis	1	2	3	4=1+2+3
Stanje u mil. KM	7.270,0	6.594,8	355,0	14.219,8
Stopa rasta g/g	13,5%	12,6%	37,2%	13,5%

Izvor: CBBiH

Osnovica za obračun obvezne pričuve²³ iznosila je na kraju posmatranog razdoblja 29,3 mlrd. KM uz rast od 3,1% g/g. Prosječna stopa obvezne pričuve od 10% ostala je nepromijenjena, a implicitna stopa bila je 21,9%. Prosječne obvezne pričuve bile su 2,9 mlrd. KM, a višak iznad obveznih pričuva iznosio je 3,5 mlrd. KM.

Tabela 8: Prosječne obvezne pričuve u svibnju 2022.godine i stope rasta V 2022/V 2021

	Osnovica za obračun obvezne pričuve	Prosječne obvezne pričuve	Prosječan saldo računa obveznih pričuva kod CBBiH	Prosječna stopa obvezne pričuve	Implicitna stopa obvezne pričuve
Opis	1	2	3	5=2/1	6=3/1
Stanje u mil. KM	29.322,4	2.932,2	6.422,2	10,0%	21,9%
Stopa rasta g/g	3,1%	3,1%	5,6%		

Izvor: CBBiH

Ukupne bruto devizne pričuve uvećane su na kraju svibnja 2022. za 13,6% g/g na iznos od 16 mlrd. KM. Najveće učešće imale su investicije u vrijednosne papire od 66,2% te depoziti kod

²³ Osnovicu za obračun obvezne pričuve čine svi depoziti i pozajmljena sredstva bez obzira na valutu.

nerezidentnih banaka sa 29,1%. Pokrivenost pričuvnog novca sa bruto deviznim pričuvama iznosila je 112,3%.

Tabela 9: Bruto devizne pričuve u svibnju 2022.godine i stope rasta V 2022/V 2021

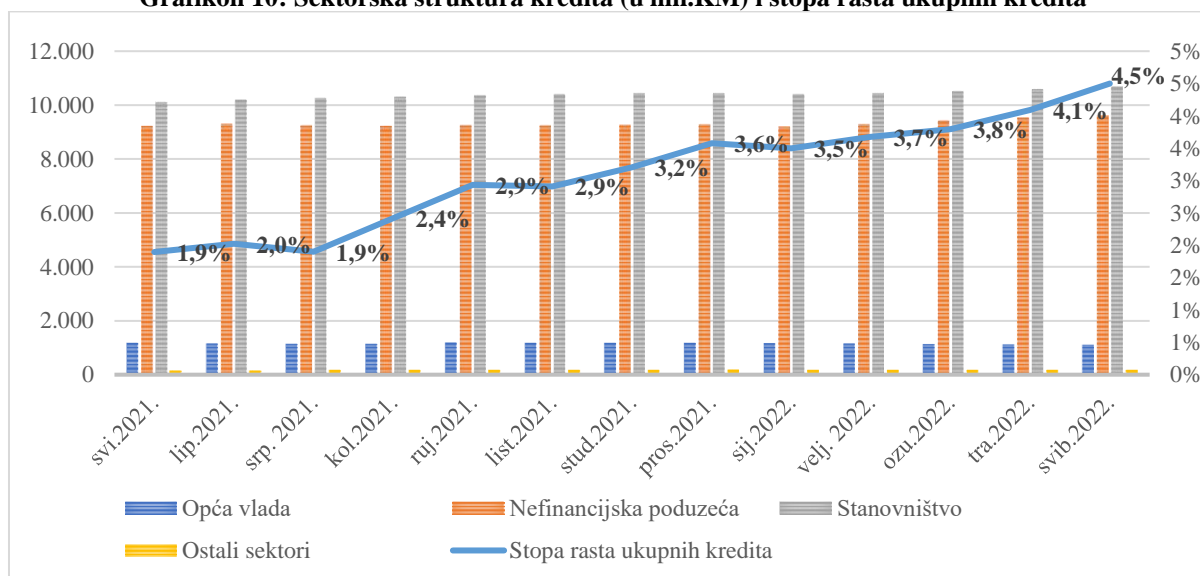
Opis	Zlato	Držanje SDR	Strana valuta u trezoru CBBiH	Depoziti kod nerezidentnih banaka	Ostalo	Investicije u vrijednosne papire	Ukupno bruto devizne pričuve
Stanje u mil. KM	294,6	1,6	452,6	4.647,1	0,0	10.574,1	15.969,9
Stopa rasta g/g	0,6%	33,3%	3,7%	68,8%	-	0,0%	13,6%

Izvor: CBBiH

Bankarski sektor

Stanje ukupnih kredita na kraju svibnja 2022.godine bilo je 21,6 mlrd KM što predstavlja rast od 4,5% g/g. Rast ukupnih kredita vođen je rastom kredita iz sektora stanovništva sa doprinosom od 2,8 p.p. i stopom rasta od 5,7% g/g. Drugi po doprinosu ukupnom rastu kredita bili su krediti nefinancijskih poduzeća²⁴ sa 1,9 p.p. i rastom od 4,2% g/g. Krediti iz sektora opće vlade umanjani su za 6,1% g/g i u skladu s tim imali su negativan doprinos rastu od 0,3 p.p. Ostali sektori unatoč visokom rastu od 22% g/g zbog niskog udjela u ukupnim depozitima (0,8 %) imali su stopu doprinosa od 0,15 p.p. Najveći udjel u ukupnim kreditima imali su krediti stanovništva sa 49,5% zatim krediti nefinancijskim poduzećima sa 44,6% i krediti opće vlade sa 5,1% udjela.

Grafikon 10: Sektorska struktura kredita (u mil.KM) i stopa rasta ukupnih kredita

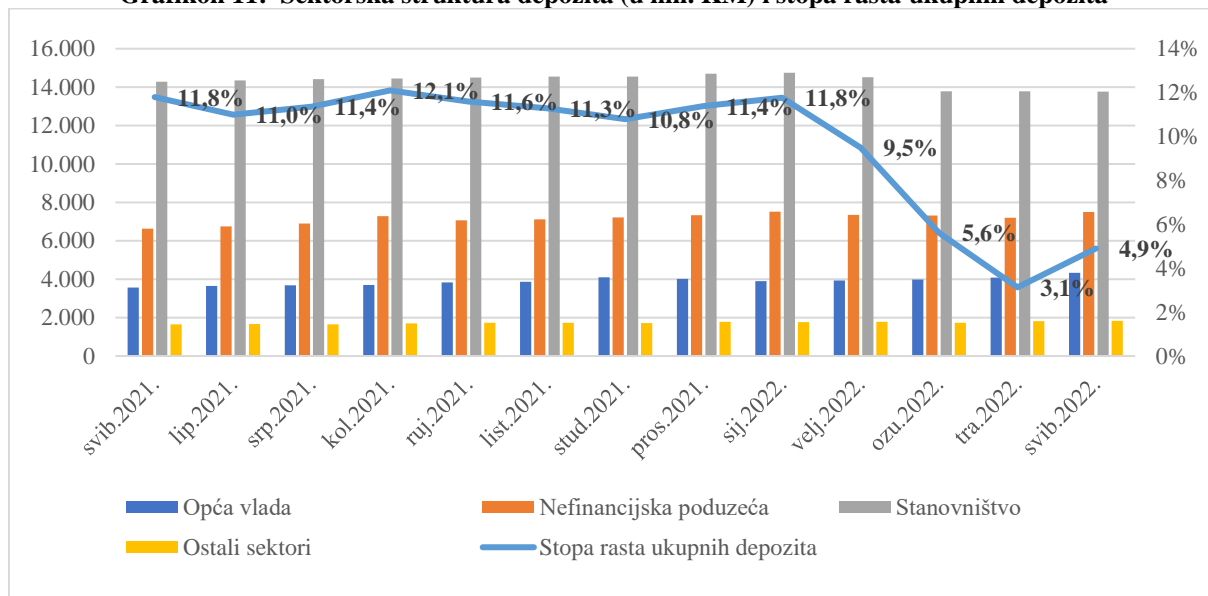
Izvor: CBBiH

Stanje ukupnih depozita na kraju posmatranog razdoblja bilo je 27,4 mlrd. KM uz rast od 4,9% g/g. Depoziti sektora nefinancijskih poduzeća imali su najvišu stopu rasta od 13% g/g i iznos od 7,5 mlrd. KM. Sektor stanovništva sa iznosom od 13,8 mlrd. KM imao je smanjenje od 3,6% g/g dok je sektor opće vlade imao rast od 21,4% i iznos od 4,3 mlrd. KM. Depoziti ostalih sektora sa rastom od 10,7% g/g imali su iznos od 1,8 mlrd. KM. Prema doprinosima ukupnom

²⁴ Sektor nefinancijskih poduzeća čine nefinancijska javna i nefinancijska privatna poduzeća. Sektor opće vlade čine sve razine vlade u Bosni i Hercegovini (prema sektorskoj strukturi koju je uradila CBBiH).

rastu depozita, najveću stopu imao je sektor nefinancijskih poduzeća sa 3,3 p.p. zatim sektor opće vlade sa 2,9 p.p. i ostali sektori sa 0,7 p.p. dok je sektor stanovništva imao negativnu stopu od 2 p.p. Najveći udjel u ukupnim depozitima bilježe depoziti stanovništva sa 50,2%, depoziti nefinancijskih poduzeća sa 27,3% , depoziti opće vlade sa 15,8% i ostali sektori sa 6,6% udjela.

Grafikon 11: Sektorska struktura depozita (u mil. KM) i stopa rasta ukupnih depozita

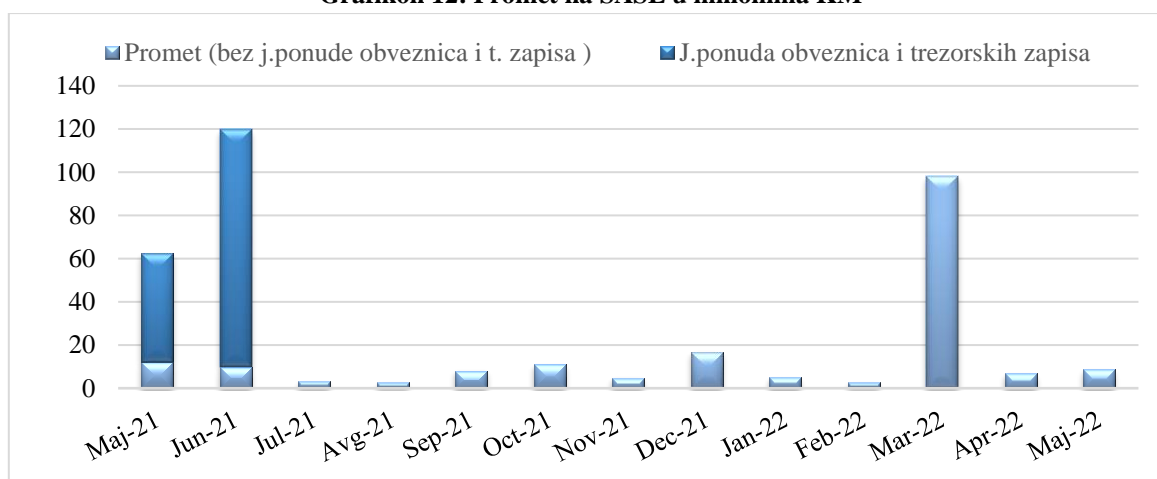

Izvor: CBBiH

Berze u Bosni i Hercegovini

U mjesecu maju 2022. godine promet na Sarajevskoj berzi (u daljem tekstu SASE) je uz negativnu stopu rasta od 86,0% g/g dostigao 8,7 mil. KM. Time je ostvario učešće od 12% u ukupnom prometu u Bosni i Hercegovini. U ovom mjesecu na SASE nije bilo javne ponude obveznica i trezorskih zapisa.

Grafikon 12: Promet na SASE u milionima KM

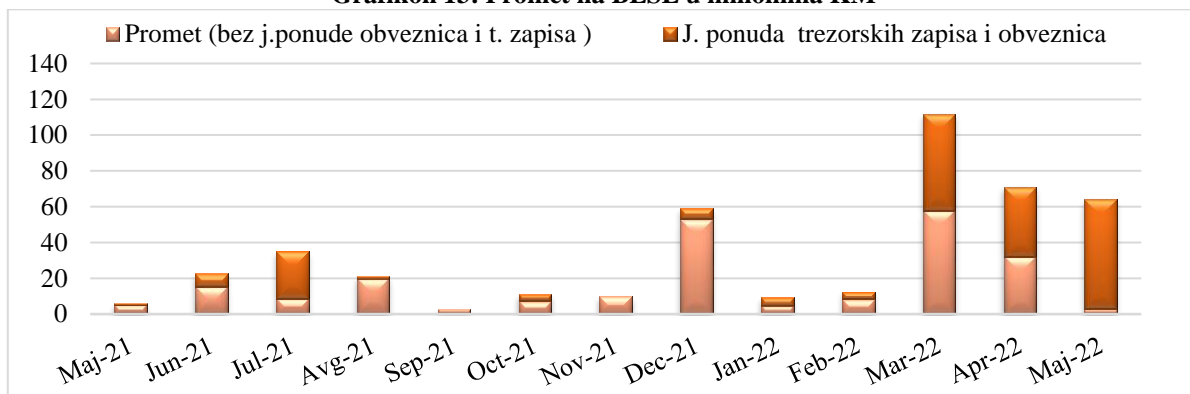

Izvor: SASE

U mjesecu maju 2022. godine promet na Banjaalučkoj berzi (u daljem tekstu BLSE) je bio 9,1 puta veći u odnosu na isti period u prošloj godini sa dostignutih 64,1 mil. KM. Time je ostvario

učešće od 88% u ukupnom prometu u Bosni i Hercegovini. U ovom mjesecu na BLSE je za potrebe emitenta putem javne ponude obveznica prikupljeno 61,5 mil. KM.

Grafikon 13: Promet na BLSE u milionima KM

Izvor: BLSE

U mjesecu maju 2022. godine ukupan promet na SASE i BLSE je uz stopu rasta od 6,2% g/g dostigao 72,8 mil. KM. U ovom mjesecu je za potrebe emitenta, putem javne ponude obveznica ukupno prikupljeno 61,5 mil. KM što predstavlja povećanje od 20,2% g/g.

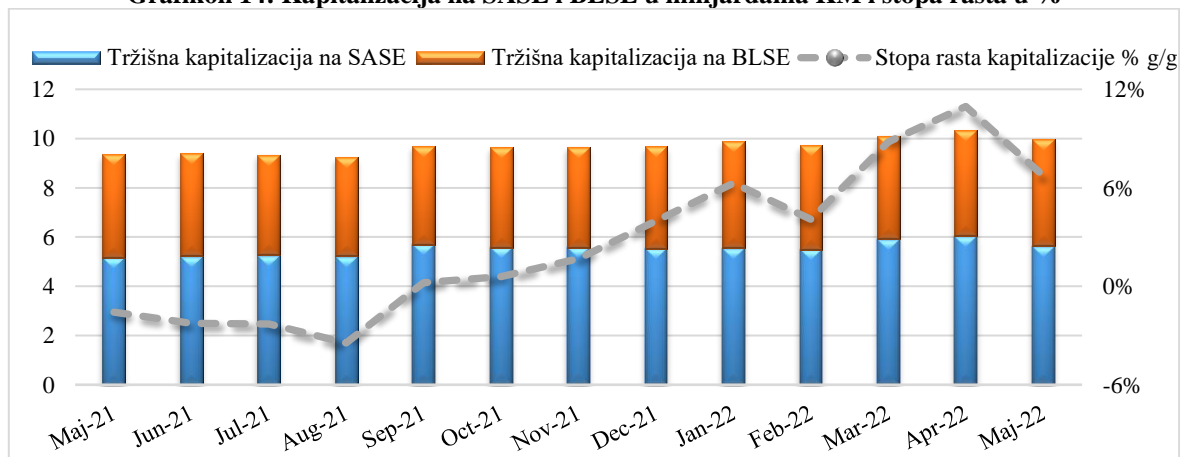
Tabela 10: Ukupan promet na kraju prvog kvartala (u KM) na SASE i BLSE

Period	SASE	BLSE	UKUPNO
Maj-20	88.497.628,7	9.799.014,2	98.296.642,9
Maj-21	62.235.064,8	6.337.488,3	68.572.553,1
Maj-22	8.711.321,3	64.144.270,1	72.855.591,4

Izvor: SASE i BLSE

Na kraju mjeseca maja 2022. godine kapitalizacija na SASE je uz stopu rasta od 9,1% g/g dostigla 5,6 mlrd. KM. Na kraju istog mjeseca kapitalizacija na BLSE je uz stopu rasta od 3,8% g/g dostigla 4,3 mlrd. KM. Ukupna kapitalizacija (SASE+BLSE) dostigla 10,0 mlrd. KM uz stopu rasta od 6,7% g/g. Odnos učešća u ukupnoj kapitalizaciji je SASE 56,4% prema BLSE 43,6%.

Grafikon 14: Kapitalizacija na SASE i BLSE u milijardama KM i stopa rasta u %

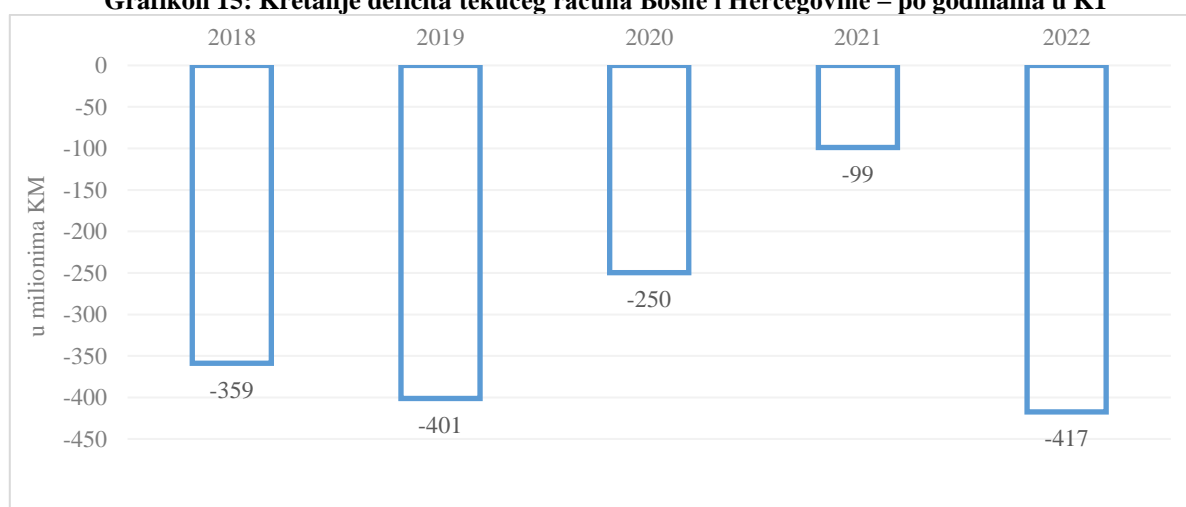
Izvor: SASE i BLSE

4. Vanjski sektor

Platni bilans Bosne i Hercegovine

Prema zvaničnim podacima CBBiH deficit tekućeg računa u K1 2022. godine je trostruko viši u odnosu na isti period prošle godine²⁵ (321%). Posmatrano u nominalnom iznosu deficit tekućeg računa iznosio je 417 miliona KM (K1 2022.godine) dok je prošle godine bio 99 miliona KM (K1 2021.godine). Prema dostupnim podacima CBBiH deficit vanjskotrgovinske razmjene, u posmatranom kvartalu, viši je za 43,4% (g/g). Vanjskotrgovinski deficit roba i usluga viši je za 419 miliona KM (u K1 2022.godine je bio 1,385 milijardi KM dok je godinu ranije u istom kvartalu iznosio 965 miliona KM). Uvoza roba i usluga viši je za 41,1% dok je istovremeno izvoz roba i usluga porastao za 40,4%. Uvoz usluga nominalno je porastao za 97 miliona KM dok je izvoz usluga viši za 336 miliona KM (g/g).

Grafikon 15: Kretanje deficita tekućeg računa Bosne i Hercegovine – po godinama u K1

Izvor: CBBiH

Tekući neto prilivi novca iz inostranstva zabilježili su rast od 11,6% kao rezultat povećanih tekućih priliva za 8,5% i smanjenja odliva novca u inostranstvo za 1,2%.

Kod tekućih priliva novca iz inostranstva došlo je do povećanja priliva novca kod domaćinstava koji su u K1 2022. godine iznosili 1,247 milijardi KM dok su prethodne godine u istom periodu iznosili 1,159 miliona KM (rast od 7,6%). Ovom rastu priliva kod domaćinstava najviše su doprinjele doznake građana iz inostranstva koje su u K1 2022. godine iznosile 742 miliona KM dok su u K1 2021. godine bile 651 miliona KM (rast od 14%) te porast kompenzacija zaposlenih rezidenata Bosne i Hercegovine u inostranstvu za 2,8% (u K1 2022. godine su iznosile 203 miliona KM dok su godinu ranije u istom kvartalu zabilježile 197 miliona KM). Ostali tekući transferi iz inostranstva bilježe rast od 2,3% (g/g). Doznake socijalnih beneficija iz inostranstva su u posmatranom kvartalu niže za 3,5%.

Neto odlivi prema inostranstvu su u posmatranom periodu porasli usljed povećanih odliva iz nefinansijskog sektora (u K1 2022. godine su zabilježeni odlivi od 254 miliona KM dok su godinu ranije u istom kvartalu iznosili 125 miliona KM), zbog nešto većih odliva prema domaćinstvima (u K1 2022. godine su iznosili 55 miliona KM dok su godinu ranije u istom periodu iznosili 42 miliona KM). Kod sektora opšte vlade došlo je do smanjenja odliva (u K1 2022. godine odlivi su bili 71 miliona KM dok su godinu ranije iznosili 101 miliona KM).

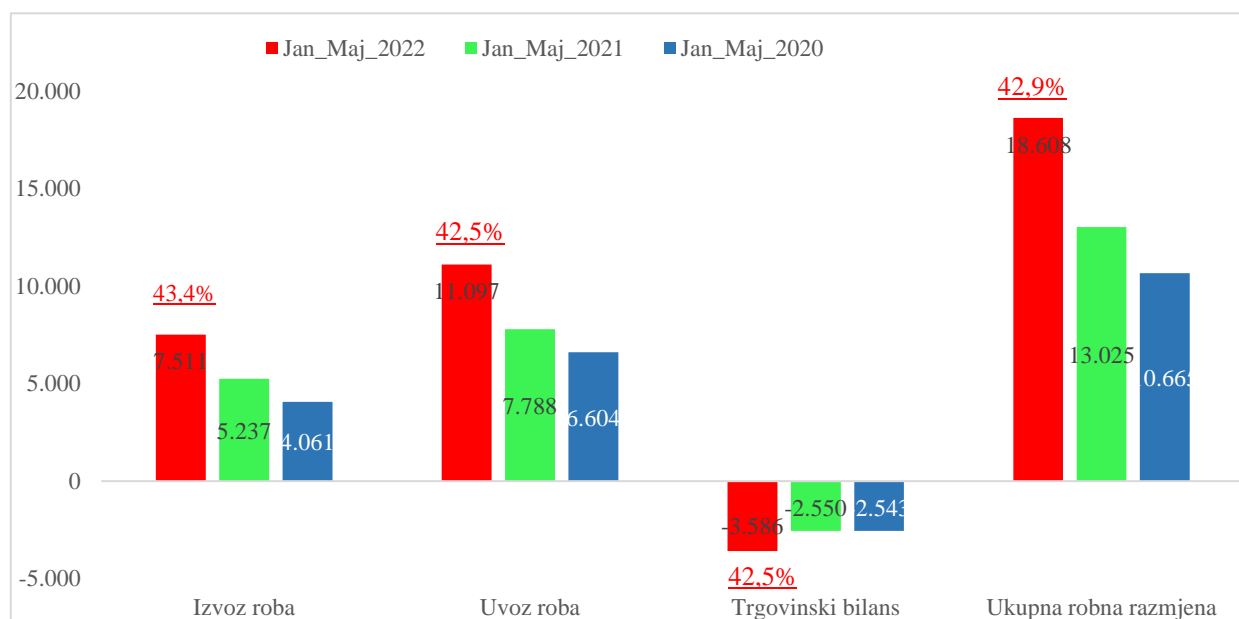
²⁵ Izvor podataka: CBBiH, Statistika platnog bilansa, juni 2022.godine

Finansiranje deficita tekućeg računa u K1 2022. godine²⁶ se odvijalo kroz povećanje inostranih obaveza za 356 miliona (strana ulaganja u vlasnički kapital u BiH u iznosu od 68 miliona KM, sredstva trgovinskih kredita 219 miliona KM, ostale obaveze prema nerezidentima u iznosu od 3 miliona KM te uz porast vanjskog zaduživanja za 66 miliona KM), smanjenjem sredstva rezervne aktive od 250 miliona KM²⁷, porastom ulaganja u aktivu Bosne i Hercegovine u inostranstvu od 87 miliona KM, sredstvima sa kapitalnog računa 69 miliona KM uz neto greške i propuste u iznosu od -166 miliona KM.

Vanjskotrgovinska robna razmjena

Poboljšanja epidemioloških prilika i jačanja privredne aktivnosti u vanjskom okruženju tokom prethodne godine rezultirali su snažanim oporavkom vanjskotrgovinske robne razmjene. Tako je Bosna i Hercegovina prema podacima BHAS-a u prethodnoj godini zabilježila dvocifren rast ukupne vanjskotrgovinske robne razmjene. Na osnovu ovih pokazatelja može se konstatovati da se vanjskotrgovinska robna razmjena u Bosni i Hercegovini prilično dobro oporavila nakon pandemije što je i nagovještavano u okviru ranijih izvještaja. Kada je u pitanju kretanje vanjskotrgovinske robne razmjene u 2022. godinu, trenutno raspoloživi statistički podaci ukazuju da je snažan trend rasta iz prethodne godine nastavljen. Naime, visok nivo ekonomske aktivnosti u zemljama EU (rast BDP preko 5%), pokidani lanci snadbijevanja usljed Covid i ukrajinske krize, snažan rast svjetskih cijena rezultirali su značajnim povećanjima izvoza i uvoza roba odnosno ukupne vanjskotrgovinske razmjene u Bosni i Hercegovini.

Grafikon 5: Vanjskotrgovinska robna razmjena u Bosni i Hercegovini u periodu januar-maj 2022. godine

Prema trenutno raspoloživim podacima BHAS-a za period januar-maj 2022. godine Bosna i Hercegovina je ostvarila izvoz roba u vrijednosti od 7,5 milijardi KM, što predstavlja nominalno povećanje od 43,4% u odnosu na isti period prethodne godine.²⁸ Međutim, prilikom interpretacije ovih prilično visokih stopa rasta potrebno ima ti na umu cjenovni efekat koji je

²⁶ Finansiranje deficita tekućeg računa se izračunava na sljedeći način: promjena stanja ulaganja Bosne i Hercegovine u inostranstvu + promjena stanja inostranih obaveza Bosne i Hercegovine + sredstva kapitalnog računa + neto greške i propusti - sredstva rezervne aktive

²⁷ Za razliku od monetarnog sektora gdje se analizira stanje deviznih rezervi na kraju perioda ovdje se prate tokovi novca

²⁸ Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine, Saopštenje, „Vanjskotrgovinska robna razmjena u Bosni i Hercegovini za maj 2021. godine-prethodni podaci“, 20.06.2022. godine.

najvjerovatnije doveo do ovako visokih povećanja. Naime, podaci MMF ukazuju da je ukupni indeks svjetskih cijena uvećan za preko 50%, pri čemu su najveća povećanja zabilježena u okviru kategorija energenti, hrana i industrijski inputi. Ako se izvoz roba iz Bosne i Hercegovine u periodu januar-maj 2022. godine posmatra po proizvodima, vidljivo je da su najznačajnija povećanja ostvarena u okviru izvoza baznih metala (aluminij) koji je višestruko uvećan, a doprinos rastu ukupnog robnog izvoza je iznosio 9,1 p.p. Pored baznih metala, značajna povećanja izvoza su registrirana u okviru izvoza električne energije 86% uz doprinos rastu od preko 5 p.p, zatim hemijskih proizvoda 53,6% 2,1 p.p, proizvodnja koksa koja je udvostučena 2,3 p.p, gotovih metalnih proizvoda, električne opreme, namještaja i dr...

S druge strane, ako se izvoz roba iz Bosne i Hercegovine u periodu januar-maj 2022. godine posmatra po glavnim trgovinskim partnerima vidljivo je da najviše robe izvezeno na tržište zemalja EU u vrijednosti od 5,5 milijardi KM što predstavlja povećanje od preko 41,9% u odnosu na isti period prethodne godine. Izvoz roba iz Bosne i Hercegovine u zemlje CEFTA-e 2022. godine iznosio je 1,4 milijarde KM što predstavlja povećanje od preko 71,3%. Ako se robni izvoz iz Bosne i Hercegovine tokom navedenog perioda posmatra po zemljama vidljivo je da su najznačajnija povećanja zabilježena prilikom izvoza u Srbiju koji je iznosilo skoro 85% (9,0 p.p), Italiju 65% (6,3 p.p), Njemačku 41,5% (6,3 p.p), Hrvatsku 50,6% (7,2 p.p), Austriju 33,5% (3,3 p.p) i Sloveniju 21,3% (2,0 p.p).

S druge strane, pored povećanja robnog izvoza u periodu januar-maj 2022. godine u Bosni i Hercegovini došlo je i do povećanja robnog uvoza. Tako je uvoz roba u Bosnu i Hercegovinu u periodu januar-maj 2022. godine prema podacima BHAS-a iznosio preko 11 milijardi KM što predstavlja nominalni rast od 42,5% odnosno u odnosu na isti period prethodne godine. Posmatrano po proizvodima, najznačajnija povećanja uvoza roba su registrirana u okviru uvoza baznih metala i rafiniranih naftnih derivata gdje je uvoz udvostručen dok je doprinos rastu ukupnog uvoza iznosio 7,1 p.p odnosno 7,5 p.p respektivno. Pored ovih kategorije, značajan rast uvoza roba registriran je u okviru uvoza hemijskih proizvoda 61% (2,4 p.p), kamenog uglja 106,9% (2,2 p.p), prehrambenih proizvoda 25,9 (2,7 p.p) i dr... Ako se uvoz roba u Bosnu i Hercegovinu u periodu januar-maj 2022. godine posmatra po glavnim trgovinskim partnerima vidljivo je da najviše robe uvezeno sa tržišta zemalja EU u vrijednosti od oko 6,2 milijarde KM što predstavlja povećanje od 31,6% u odnosu na isti period prethodne godine. Uvoz roba iz zemalja CEFTA-e iznosio je 1,3 milijarde KM što predstavlja povećanje od 41,2%. Ako se robni uvoz u Bosnu i Hercegovinu posmatra po zemljama vidljivo je da su najznačajnija povećanja istog zabilježena prilikom uvoza iz Indije koji je višestruko uvećan uz doprinos rastu od (4,9 p.p), zatim Srbije 42,5% (4,7 p.p), Hrvatske za 52,9% (4,5 p.p), Italije 36,8% (4,5 p.p), Njemačke 17,6% (2,2) p.p, Turske 55,9% (3,2 p.p), Kine 45% (3,4 p.p), Austrije 30,8% (1,2 p.p) i Slovenije 18,3% (0,9 p.p).²⁹

Vanjskotrgovinski robni deficit u periodu januar-maj 2022. godine iznosio je skoro 3,5 milijardi KM i uvećan je za preko 1 milijardu KM odnosno preko 40% u odnosu na isti period prethodne godine. Posmatrano po proizvodima najznačajnije kategorije koje su dovele do povećanja vanjskotrgovinskog deficita u 2022. godini su naftni derivati, farmaceutski preparati, motorna vozila, farmaceutski i prehrambeni proizvodi. S druge strane, Bosna i Hercegovina je nastavila da bilježi suficit u okviru kategorija kao što su električna energija, namještaj, određeni metalni proizvodi, obuća i dr.

Ukupna pokrivenost uvoza izvozom u Bosni i Hercegovini u periodu januar-maj 2022. godine iznosila je 67,7%. Posmatrano po glavnim trgovinskim partnerima, pokrivenost uvoza izvozom sa zemljama EU iznosila je 88,9%, dok je pokrivenost za zemljama CEFTA-e iznosila 102,6%.

²⁹ Kada je u pitanju bh. uvoz roba u 2022. godini vrijedi istaći da je u posljednjih nekoliko mjeseci primjetno povećanje uvoza roba iz Indije, pa je tako ovaj rast uvoza roba iz Indije imao pozitivan doprinos rastu ukupnog uvoza roba od skoro 5 p.p. U okviru uvoza iz Indije najznačajniji udio ima uvoz sirovog aluminijuma.

Detaljniji prikaz vanjskotrgovinske robne razmjene u Bosni i Hercegovini za period januar-maj 2022. godine po HS klasifikaciji prikazan je u tabeli ispod.

Tabela 111: Vanjskotrgovinska robna razmjena za period januar-maj 2022. godine po HS klasifikaciji

Izvoz i uvoz dobara klasifikovanih prema harmonizovanom sistemu kodova (HS)	IZVOZ				UVOZ				DEFICIT				Pokrivenost uvoza izvozom
	Jan_Maj_2021	Jan_Maj_2022	2022/2021 promjena %		Jan_Maj_2021	Jan_Maj_2022	2022/2021 promjena %		Jan_Maj_2021	Jan_Maj_2022	2022/2021 promjena %		
	u mil KM	u mil KM	g/g	p/p	u mil KM	u mil KM	g/g	p/p	u mil KM	u mil KM	g/g	p/p	
UKUPNO	5232	7510	43,5	43,5	7787	11096	42,5	42,5	-2555	-3586	40,4	40,4	67,7%
1 ŽIVOTINJE I PROIZVODI BILJNOG	56	67	20,3	0,2	226	284	25,7	0,74	-170	-217	27,4	1,83	23,6%
2 PORJEKLA MASTI I ULJA	71	81	14,1	0,19	304	442	45,4	1,77	-233	-361	54,9	5,01	18,3%
3 ŽVOTINJSKOG PREHRAMBENE	37	56	51,4	0,36	71	98	38,0	0,35	-34	-42	23,5	0,31	57,1%
4 PRERAĐEVINE PROIZVODI	145	178	22,8	0,63	654	808	23,5	1,98	-509	-630	23,8	4,74	22,0%
5 MINERALNOG PROIZVODI HEMIJSKE	518	954	84,2	8,33	860	1740	102,3	11,30	-342	-786	129,8	17,38	54,8%
6 INDUSTRIJE ILI PLASTIČNE MASE, GUMA I KAČUK	357	496	38,9	2,66	754	900	19,4	1,87	-397	-404	1,8	0,27	55,1%
7 KOŽA I KRZNO	254	341	34,3	1,66	613	807	31,6	2,49	-359	-466	29,8	4,19	42,3%
8 DRVO I PROIZVODI OD DRVETA	49	54	10,2	0,10	123	153	24,4	0,39	-74	-99	33,8	0,98	35,3%
9 CELULOZA, PAPIR I KARTON I NJHOVI TEKSTIL I TEKSTILNI	336	480	42,9	2,75	140	211	50,7	0,91	196	269	37,2	-2,86	227,5%
10 PROIZVODI OBUČA, SESIRI, KAPE I SLIČNI PROIZVODI	140	210	50,0	1,34	179	248	38,5	0,89	-39	-38	-2,6	-0,04	84,7%
11 PROIZVODI OD	259	310	19,7	0,97	508	624	22,8	1,49	-249	-314	26,1	2,54	49,7%
12 OBUČA, SESIRI, KAPE I SLIČNI PROIZVODI	282	365	29,4	1,59	131	169	29,0	0,49	151	196	29,8	-1,76	216,0%
13 KAMENA, GIPSA, BISERI, PLEMENTI	51	77	51,0	0,50	151	216	43,0	0,83	-100	-139	39,0	1,53	35,6%
14 METALI I NJHOVI BAZNI METALI	27	25	-7,4	-0,04	23	28	21,7	0,06	4	-3	-175,0	0,27	89,3%
15 PROIZVODI OD BAZNIH MAŠINE, APARATI,	1012	1819	79,7	15,42	1092	1999	83,1	11,65	-80	-180	125,0	3,91	91,0%
16 MEHANIČKI I TRANSPORTNA	820	1005	22,6	3,54	1118	1363	21,9	3,15	-298	-358	20,1	2,35	73,7%
17 SREDSTVA I NJHOVI SATOVI, MJERNI,	156	205	31,4	0,94	521	591	13,4	0,90	-365	-386	5,8	0,82	34,7%
18 MUZIČKI ORUŽJE I MUNICIJA, NJHOVI DIJELOVI I	20	32	63,3	0,24	116	151	30,2	0,45	-96	-119	23,4	0,88	21,2%
19 RAZNI PROIZVODI	79	89	12,7	0,19	6	6	9,1	0,01	74	83	12,9	-0,37	1483,3%
20 UMJETNIČKA DJELA, KOLEKCIONARSKI	558	659	18,1	1,93	187	245	31,0	0,74	371	414	11,6	-1,68	68,7%
21 NERAZRSTANO	0	0	0,0	0,00	0	5	0,0	0,00	0	-5	0	0,00	0,0%
98	0	0	0,0	0,00	2	0	0,0	0,00	-2	0	0,0	0,00	0,0%

Izvor: BHAS

5. Strana direktna ulaganja

U vrijeme pisanja informacije nisu bili dostupni podaci o stranim direktnim ulaganjima za mjesec april i maj 2022. godine.

Prema posljednjim dostupnim podacima³⁰ CBBiH za prvi kvartal 2022. godine ukupna SDU u Bosni i Hercegovini su sa dotignutih 192,0 mil. KM (neto finansijska pasiva) manja za 45,7% u odnosu na isti period u prošloj godini. Neto finansijska aktiva je iznosila 18,1 mil. KM i bila je manja za 33,2% g/g. Reinvestirane zarade su sa dostignutih 159,0 mil. KM bile manje za 23,5% u odnosu na isti period u prethodnoj godini i sa ovim iznosom su ostvarile učešće od 82,8% u ukupnim SDU. U poređenju sa istim periodom u prošloj 2021.godini manje su za 24 procentna poena (58,8%).

Tabela 12: Strana direktna ulaganja po kvartalima

U milionima KM	K1	K2	K3	K4	K1-K4
2018	321,4	189,8	306,2	175,1	992,4
2019	269,0	429,4	65,2	-4,1	759,6
2020	249,7	220,9	174,7	67,4	712,7
2021	353,2	420,4	303,1	-210,4	869,9
2022	192,0				

Izvor: CBBiH

Kreditna agencija Standard & Poor's potvrdila je 04.02.2022. godine Bosni i Hercegovini suvereni kreditni rejting „B sa stabilnim izgledima“. Druga kreditna agencija Moody's Investors Service je 21.08.2020. godine potvrdila Bosni i Hercegovini suvereni kreditni rejting „B3 sa stabilnim izgledima“.

³⁰ BPM6_for_users_Q1_2015_Q1_2022_detailed

Na osnovu člana 17. Zakona o Vijeću ministara Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Bosne i Hercegovine“, br. 30/03, 42/03, 81/06, 94/07 i 24/08), člana 54. stava (1) tačke b) i člana 56. Poslovnika o radu Vijeća ministara Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj 22/03) Vijeće ministara Bosne i Hercegovine na _____. sjednici, održanoj _____ godine, donijelo

ZAKLJUČAK

1. Vijeće ministara Bosne i Hercegovine usvojilo je dokument *Informacija o kretanju makroekonomskih pokazatelja za Bosnu i Hercegovinu januar/siječanj – maj/svibanj 2022. godine*. broj: _____ od _____. godine.

Broj: _____, _____. godina.
S a r a j e v o

M. P.

Predsjedavajući
Vijeća ministara Bosne i Hercegovine
Dr. Zoran Tegeltija

Образац број 1
ПРИЈЕДЛОГ

На основу члана 17. Закона о Савјету министара Босне и Херцеговине („Службени гласник Босне и Херцеговине“, бр. 30/03, 42/03, 81/06, 94/07 и 24/08), члана 54. става (1) тачке б) и члана 56. Пословника о раду Савјета министара Босне и Херцеговине („Службени гласник БиХ“, број 22/03) Савјет министара Босне и Херцеговине на _____ сједници, одржаној _____ године, донио је
(број сједнице) (датум сједнице)

ЗАКЉУЧАК

1. Савјет министара Босне и Херцеговине усвојио је документ **Информација о кретању макроекономских показатеља за Босну и Херцеговину јануар/сијечањ – мај/свибањ 2022. године.**

број: _____ од _____ године.

Број: _____, _____ година.

С а р а ј е в о

М. П. Предсједавајући
Савјета министара Босне и Херцеговине
Др Зоран Тегелтија